LUNOV MAGNUS STRIP

MARTI MISTERIJA

VANREDNI BROJ 30

MARTI MISTERIJA

NASTAVAK PRIČE „ZATOČENIK TAME”

MARTI MISTERIJA I NJEGOV VERNI JAVA NALAZE SE U TAJANSTVENOM PODZEMLJU GDE SU IH GURNULI „LJUDI U CRNOM”.

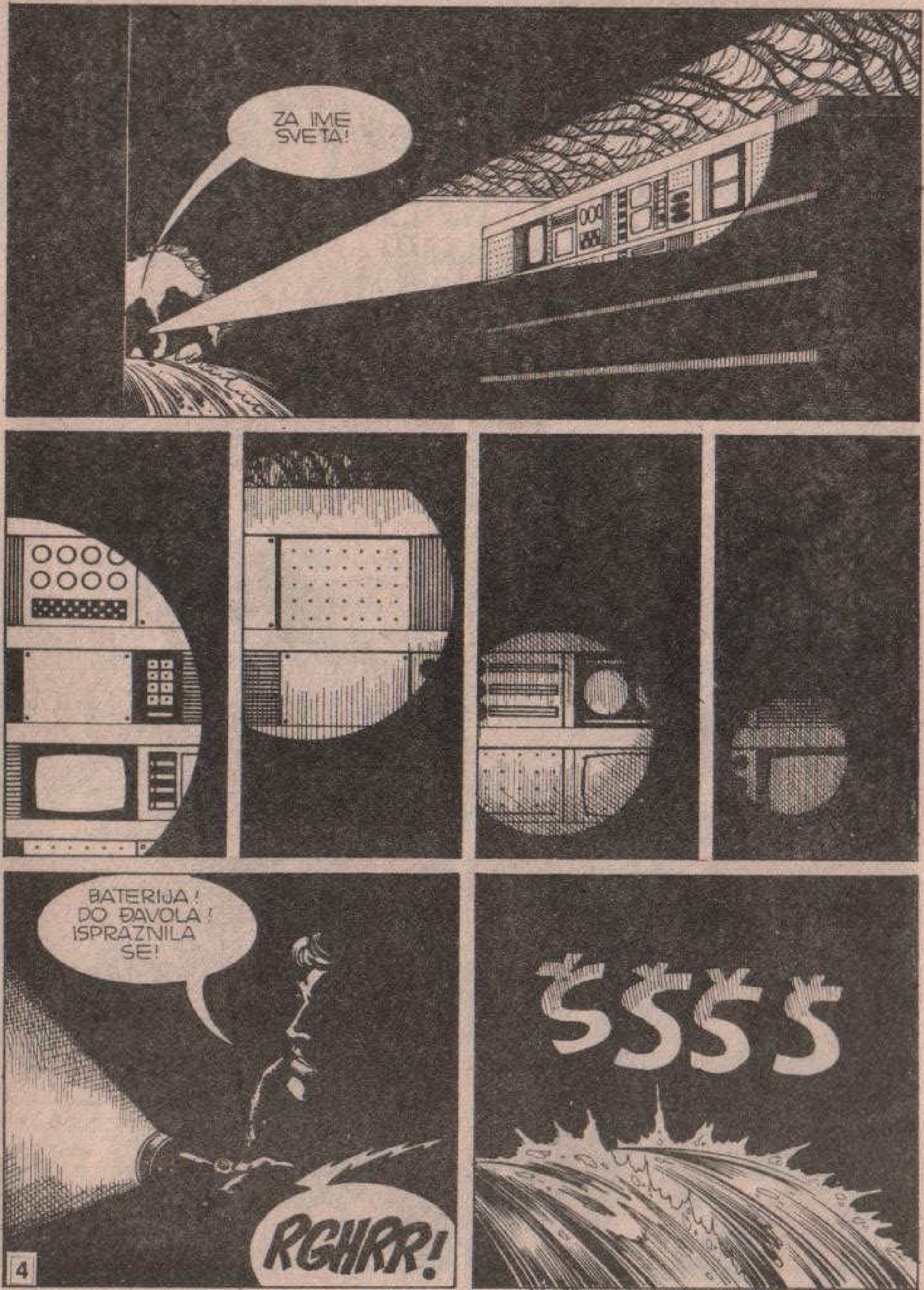
ZA IME SVETA!
BATERIJA! DO ĐAVOLA! ISPRAZNILA SE!
RGHRR!
ŠŠŠŠ

VODA IZAZIVA KRATAK SPOJ, ALI NE ZNAM TAČNO NA ČEMU!
FRRRZZZZ
FRRRZZZZ
TAMO SU STEPENICE! ZA ČASAK IH JE BLESAK OSVETLIO!
F-FZZZZZZ ooo
FRRRRRR
KKRRR
VVRRRR
SVETLOST! KROZ ONE PUKOTINE PRODIRE SVETLOST!

NAPRED, JAVA! IMAM UTISAK DA SMO STIGLI NA POVRŠINU!
JA... NE MOGU DA SHVATIM...
...ČINI MI SE KAO DA ZEMLJA **PODRHTAVA**.
SPASENI SMO, JAVA! SREĆA NAM SE OSMEHNULA!
TAMO JE SIDRIŠTE ZA ČAMCE. HAJDEMO! NE SMEMO IZGUBITI NI TRENUTAK!
ZAISTA PODRHTAVA. NEŠTO SLIČNO ZEMLJOTRESU!

?
!
R-R-RUUUMBLE
VROOOOM
VROOOM
RGGHRRRR!
NE, JAVA! S NJIMA ĆEMO SE DRUGI PUT OBRAČUNATI, UKOLIKO ZA FERISA UOPŠTE BUDE **DRUGOG PUTA** JER IMAM PREDOSEĆAJ DA ĆE SE DESITI NEŠTO STRAŠNO!

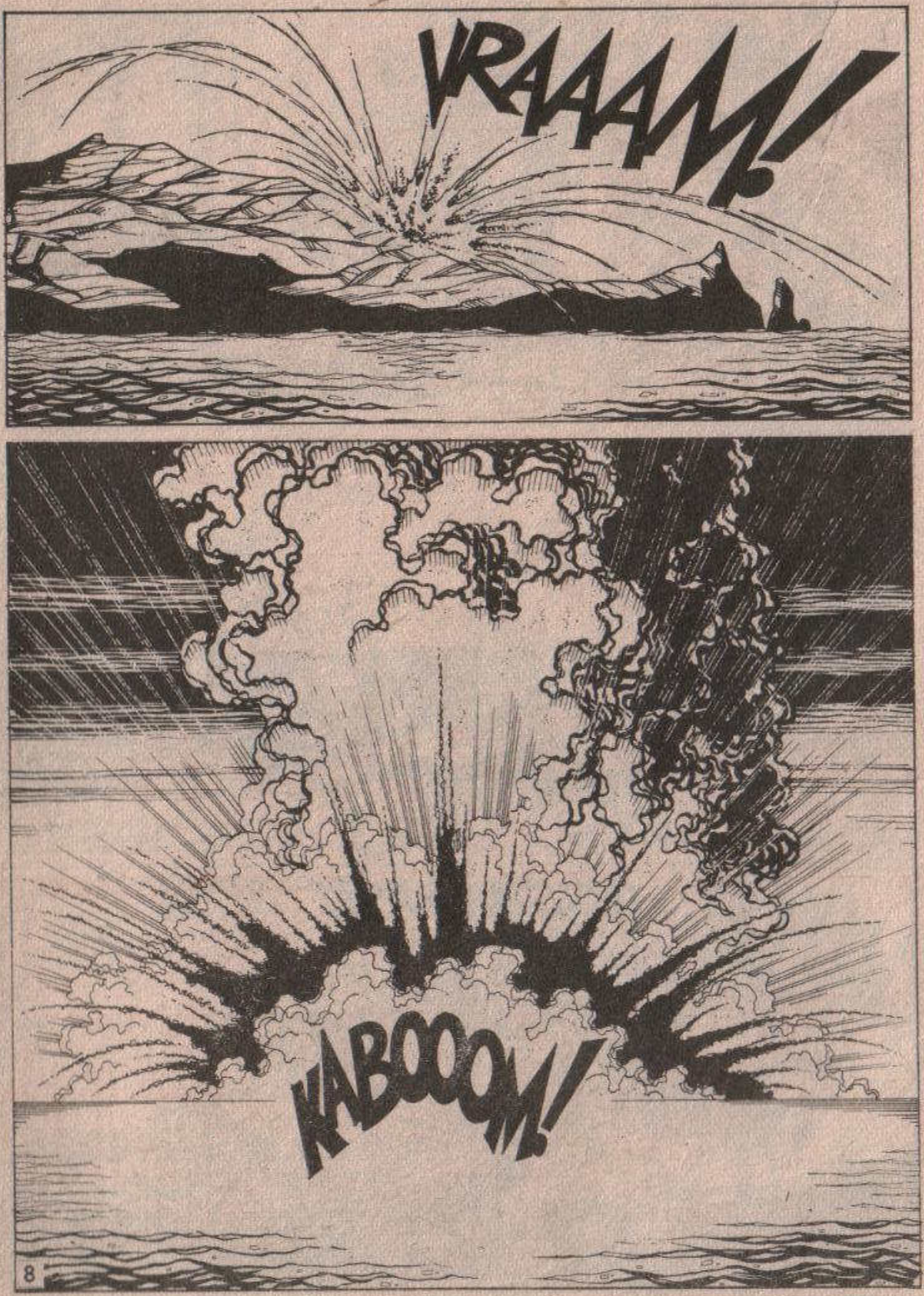
VRAAAM!
KABOOOM!

ONA VODA JE „NEŠTO" AKTIVIRALA MADA NIKADA NEĆEMO SAZNATI O ČEMU SE RADI.
SAD IDEMO U ZALIV MAHONE. OPERACIJA „BUNAR SA BLAGOM" JE ZAVRŠENA.
NJUJORK, OSTRVO MENHETN JE POZNATO PO SVOJIM JEDINSTVENIM OBLAKODERIMA.
MEĐUTIM, SKRIVENA MEĐU TIM ZGRADAMA BUDUĆNOSTI, MALA ULICA VAŠINGTON NJUS SAČUVALA JE DRAŽ PROŠLOSTI.
WASHINGTON MEWS
ONO ŠTO JE PRE JEDNOG VEKA PREDSTAVLJALO POMOĆNE ZGRADE BOGATAŠKIH PALATA PRETVORENO JE DANAS U PREKRASNE I TIHE VILE ZA STANOVANJE.

U BROJU 3 TE TIHE ULICE, NEDALEKO OD GRINIČ-VILIDŽA, PRIPREMALO SE NOVOGODIŠNJE SLAVLJE. MEĐUTIM...
TO JE PROSTO NEVEROVATNO! SHVATAŠ LI, DIJANA?
I OVOGA PUTA SVE JE IŠČEZLO. LJUDI U CRNOM UNIŠTILI SU DOKAZE.
ZA ČASAK SAM SE PONADAO DA ĆU USPETI. ALI, MOŽDA JE SUDBINA HTELA DA SE STVARI DRUGAČIJE ODVIJAJU!
PITAM SE SAMO KAD ĆE MI SE PRUŽITI SLIČNA PRILIKA. SLEDEĆI PUT JE NEĆU PROPUSTITI.
DA, ČAK NI PO CENU DA SE NE UZDAM VIŠE NI U SAMOG SEBE, JA...
ALI, ŠTA JE, DIJANA? DA TI, SLUČAJNO, NE DOSAĐUJEM?

DOSAĐUJEŠ? OH NE, DRAGI MARTI, TVOJE PUSTOLOVINE MI NIKAD NISU DOSADNE.
KAKO SI MOGAO I POMISLITI DA BI BRILJANTNI PROFESOR MISTERIJA MOGAO DA MI BUDE DOSADAN. ON JE TAKO IZNAD PROSEKA.
UPRAVO SAM, GLEDAJUĆI TELEVIZIJSKI PROGRAM, SAZNALA ZA TAJANSTVENU EKSPLOZIJU NA OSTRVU OAK. ČITAV DAN SAM PROVELA PORED TELEFONA...
...A SJAJNI PROFESOR MISTERIJA UDOSTOJIO SE DA ME POZOVE TEK KAD SE SPREMAO DA POĐE ZA HALIFAKS, TRI DANA POSLE DOGAĐAJA.
CANGR!
ALI... DIJANA... POKUŠAJ DA SHVATIŠ: POLICIJA... UZBUĐENJE...
SAD ĆEŠ MI REĆI DA NISI IMAO VREMENA DA ME POZOVEŠ. TO IZVINJENJE SAM KORISTILA KAD SAM BILA ŠIPARICA I KAD NISAM BILA RASPOLOŽENA DA ČUJEM MOJE UDVARAČE.

OSIM TOGA, KAD SMO VEĆ KOD TELEFONSKIH POZIVA, BILA SAM IZLOŽENA NEPODNOŠLJIVOJ TIRANIJI JEDNE NEPOZNATE OSOBE KOJA MI JE TELEFONIRALA NAJMANJE DESET PUTA...
...A JA SAM SVAKI PUT UZBUĐENO DIZALA SLUŠALICU U NADI DA SI TO **TI**!
SAD SAM SE VEĆ NAVIKLA DA IDEŠ SA DRUGIM ŽENAMA, ALI NE MOGU I NEĆU SE NIKAD NAVIĆI DA MI SE ONE PREDSTAVLJAJU KAO TVOJE **SESTRE!**
MOJA SESTRA!
DIJANA, DAJEM TI REČ DA POJMA NEMAM O KOME SE RADI. JA NEMAM SESTRU!
ZNAM DA NEMAŠ SESTRU!
KRAK!
MORAĆEMO NEŠTO DA RAZJASNIMO MEĐU NAMA, MARTI. NE MOŽEŠ I DALJE DA RADIŠ SVE PO SVOJOJ VOLJI.
?

TI SI UVEK JAKO ZAUZET, A TO VIŠE NE MOGU DA PODNOSIM, JASNO?
JA STALNO MORAM DA BUDEM OVDE I DA TE ČEKAM... I TEŠKO MENI AKO TI POSTAVIM NEKO PITANJE.
DIJANA! JAMČIM TI DA ĆE SE STVARI IZMENITI! TRUDIĆU SE OD SVEG SRCA, VIDEĆEŠ...
ŠVIIIĆ
IZMENIĆE SE?
POP!!
BAŠ BIH VOLELA DA VIDIM KADA 'A TI PRESTANI DA GA PODRŽAVAŠ, JAVA!

A KO JE SAD OVO?
RIIING!
POJMA NEMAM. POĐI DA VIDIŠ, JAVA.
NGH!
HMGGG!
HTELA BIH DA RAZGOVARAM SA MARTIJEM MISTERIJOM!
?
!!!
OH, MARTI! **MARTI!**

SAMO TI... MOJ BRAT **GAĐO...** SAMO TI MI MOŽEŠ POMOĆI...
STVARI ĆE SE „**IZMENITI**“, JE LI? IMAM UTISAK DA SAM OVDE SUVIŠNA. ZBOGOM, MARTI MISTERIJA!
ALI... ČEKAJ MALO, DIJANA... SAD RAZUMEM. OBJASNIĆU TI...
OVA DEVOJKA JE **STVARNO** MOJA SESTRA... TO JEST, HOĆU REĆI...
PRE NEKOLIKO GODINA POMOGAO SAM JOJ DA SE IZVUČE IZ JEDNE NEPRIJATNE SITUACIJE. A KAKO JE ONA CIGANKA, JA SAM NJEN **GAĐO**, ONAJ KOJI NIJE CIGANIN.
„...DA BI ME NAGRADILI, PROIZVELI SU ME U POČASNOG CIGANINA. TAKO SMO IZMEŠALI KRV, PREMA JEDNOM STARINSKOM OBREDU, I SAD SMO KAO BRAT I SESTRA.“

VERUJ MI, DIJANA. OVO JE ISTINA. ZNAŠ DA NE UMEM DA LAŽEM.
TRAS!
HMM... NE VERUJE MI!
NADAM SE DA NISAM UZROK NEČEM NEPOPRAVLJIVOM, MARTI...
PROĆI ĆE JE TO. NE BRINI.
BOLJE MI PRIČAJ O SEBI. IZGLEDA MI DA IMAŠ NEKE PROBLEME.
NEKE? HTEO SI REĆI MILIONE PROBLEMA. IZBACILI SU ME IZ PLEMENA!
I AKO MI SE SAD NEKO PRIBLIŽI, TAJ JE MARIMÉ. ZA JEDNOG CIGANINA TO JE NAJTEŽA KAZNA KOJA SE MOŽE ZAMISLITI.

DO ĐAVOLA! KAD SU TAKO S TOBOM POSTUPILI, MORA DA SI OPTUŽENA ZA NEKI VEOMA TEŽAK PRESTUP!
DA, BIO BI DA SAM GA JA POČINILA. SAD ĆU TI SVE ISPRIČATI, MARTI.
KAO ŠTO ZNAŠ, OTVORILA SAM MALI SALON ZA PRORICANJE SUDBINE IZ DLANA I IZ KARATA U ISTVILIDŽU.
„POSETIOCI SU BILI VRLO RAZNOLIKI. DOLAZILE SU DEVOJČICE SA LJUBAVNIM JADIMA, ALI I POSLOVNI LJUDI DA SAZNAJU ŠTA IH OČEKUJE U NJIHOVIM PROJEKTIMA."
„PRE NEKOLIKO NEDELJA DOŠAO JE NEKI MALO ČUDAN ČOVEK. ZATRAŽIO JE DA MU ČITAM IZ KARATA, ALI, U STVARI, UČINILO MI SE DA JE TO SAMO IZGOVOR."
HM... ZANIMLJIVE SU OVE TRI SLIČICE..
OVE IZA MOJIH LEĐA?

GENERACIJAMA VEĆ PRIPADAJU MOM PLEMENU. OBESILA SAM IH OVDE ZATO ŠTO MI IZGLEDA DA SU U TONU SA AMBIJENTOM.
KOD NAS CIGANA SVE JE ZAJEDNIČKO. NOVAC KOJI JA ZARADIM UPLAĆUJE SE U KASU PLEMENA I KORISTI ZA DRUGE PODUHVATE.
HMM...
AKO HOĆETE, VEČERAS ĆETE MOĆI ODNETI MNOGO VIŠE NOVCA NEGO ŠTO STE PLANIRALI. TE SLIČICE ĆU VAM PLATITI PET HILJADA DOLARA!
ŠTA?
ALI TO JE MNOGO! ZAŠTO HOĆETE DA BACITE TOLIKI NOVAC?
TO SU MOJE STVARI. PRISTAJETE LI?
NE, ŽAO MI JE, ALI NE MOGU. MOŽDA VI TO, GAĐO, NE MOŽETE DA SHVATITE, ALI NAMA JE ZABRANJENO DA PRODAJEMO PREDMETE KOJE SMATRAMO ISKLJUČIVO NAŠIM.
ČOVEK NIJE REAGOVAO. USTAO JE I OTIŠAO NE REKAVŠI NI REČI.

VRATILA SAM SE U LOGOR I ISPRIČALA ŠTA MI SE DESILO. STARA MARI-SALOME MI JE REKLA DA SAM DOBRO URADILA ŠTO NISAM PODLEGLA ISKUŠENJU.
PUFF! PUFF!
ALI, SLEDEĆEG JUTRA SLIKE SU NESTALE. NEKO IH JE UKRAO PREKO NOĆI.
OPTUŽILI SU ME DA SAM IZMISLILA KRAĐU KAKO BIH STRPALA U DŽEP PET HILJADA DOLARA. NISU HTELI DA POVERUJU U MOJU VERZIJU DOGAĐAJA... I, SADA SAM MARIME!
HMM...
NEMA SUMNJE DA IH JE UKRAO ONAJ TVOJ POSETILAC. REKLA SI, DA JE BIO ČUPAN. ŠTA SI TIME HTELA REĆI?
POGREŠNO SAM SE IZRAZILA. PRAVA REČ BI BILA DA JE DELOVAO ZASTRAŠUJUĆE.
„JEDNO OKO MU JE BILO POKRIVENO NEKOM VRSTOM KOŽNE MASKE. DESNU RUKU JE DRŽAO U NEOBIČNOM POLOŽAJU. SHVATILA SAM DA MU JE JEDNA RUKA VEŠTAČKA.”

HMGRRRHHH!
STO MU GROMOVA!
OPISALA SI MI ORLIJA! ALI, NIJE MOGUĆE...
...SVOJIM OČIMA SAM GA VIDEO KAKO PADA U MORE, ZAJEDNO S JEDNIM DŽINOVSKIM ROBOTOM.
TI POZNAJEŠ TOG ČOVEKA, BRATE GAĐO?
NA ŽALOST, ODLIČNO. BILI SMO SARADNICI PRE MNOGO GODINA.
ON JE ODLUČIO DA NAŠA OTKRIĆA KORISTI ZA LIČNE INTERESE. NJEGOV CILJ JE VLAST PO SVAKU CENU.
NJEMU JE UVEK POLAZILO ZA RUKOM DA ZA SOBOM NE OSTAVI DOKAZE O SVOJIM ZLOČINIMA, ALI JAVA I JA ZNAMO DA JE ORLI OPASNIJI OD KOBRE.

OČIGLEDNO, TE SLIKE NJEGA NISU ZANIMALE KAO KOLEKCIONARA. MOŽEŠ LI MI IH OPISATI, SARA?
SVAKAKO... GODINAMA SU MI BILE PRED OČIMA. DAJ OLOVKU! MOGU DA IH NACRTAM SKORO U DLAKU.
UGRAVIRANE SU NA POZLAĆENOM METALU. JEDNA SLIKA PREDSTAVLJA VISOKU ZGRADU KOJU JE GROM UDARIO. U POZADINI GORI JOŠ NEKOLIKO KUĆA.
NA DONJEM DELU SE NALAZI UPRAVO OVAKAV ZNAK.
DRUGA PREDSTAVLJA PRIMITIVNOG ČOVEKA KOJI SE BORI SA STRAŠNOM ZVERI. NA NJOJ SU DVA ZNAKA: OVAJ I OVAJ.
NA TREĆOJ JE BIO SAMO JEDAN ZNAK...
...I PREDSTAVLJA NEKU VRSTU LAVIRINTA KOJI VIŠE-MANJE OVAKO IZGLEDA!
STO MU GROMOVA!

SEĆAŠ LI SE GDE SMO TAJ ZNAK VEĆ VIDELI, JAVA?
R-RGHHR!
TO JE MAPA ATLANTIDE. NALAZI SE, U OBLIKU SIMBOLA, U „SKLONIŠTIMA" KOJE SU OPISALI IBN BATUTA I OSTALI ISTORIČARI.
PRE POTOPA, PRIČAJU MNOGE LEGENDE, MUDRACI SU PREDVIDELI DA ĆE OVAJ SVET BITI UNIŠTEN, PA SU NA SIGURNIM MESTIMA SAKRILI SVEDOČANSTVA O NJIHOVOJ CIVILIZACIJI.
JA SAM VIDEO NEKA OD TIH SKLONIŠTA, U JEDNOM OD NJIH, PRE NEKOLIKO DANA, SKORO SAM NASTRADAO.
ATLANTIDA...
JE ZEMLJA IZ LEGENDE. NIKO NIJE NAŠAO SIGURNE DOKAZE O NJENOM POSTOJANJU.
MEĐUTIM, TO NE ZNAČI DA IH NIKO NIKAD NEĆE NI NAĆI. ORLI, KAO I JA, UOSTALOM, IMA O TOME DRUGAČIJE MIŠLJENJE!
UBEĐEN JE DA SE U SKROVIŠTIMA KOJA SU NAŠI PRECI NAČINILI PO SVETU NALAZI ORUŽJE OGROMNE SNAGE... I DA JE ONO JOŠ MOĆNO, IAKO NIJE UPOTREBLJAVANO HILJADAMA GODINA.

RAZUMEM. ALI NE SHVATAM KAKVE VEZE S TIM IMAJU ONE GRAVURE U METALU.
TO BIH I JA HTEO DA ZNAM. DOZVOLI DA IH PAŽLJIVIJE RAZGLEDAM.
HMM...
OVAJ SIMBOL MOGAO BI DA ZNAČI MNOGO TOGA. ALI, JA MISLIM DA SE RADI O JEDNOM BROJU.
BROJU JEDNOG DVOJNOG SISTEMA. ZNAŠ LI KAKO ON FUNKCIONIŠE, SARA?
NE, POJMA NEMAM.
MI SMO NAVIKLI DA RAČUNAMO SA DESETICAMA. BROJKE SU NAM OD 1 DO 9 I NULA. ALI ZAMISLI DA IH IMAŠ SAMO DVE: JEDAN I NULU.
DA BISMO OZNAČILI O PREDMETA STAVIĆEMO NULU. DA BISMO OZNAČILI JEDAN, NAPISAĆEMO 1. ALI DA BISMO OZNAČILI 2?
1,2,3,4,5,6
7,8,9,0
1,0
ZERO =0
1 =1
POŠTO NA RASPOLAGANJU IMAMO SAMO DVE BROJKE, OBELEŽIĆEMO 1 ZA KOJIM SLEDI NULA. DA BISMO OBELEŽILI TRI, 1 ZA KOJIM SLEDI 1 I TAKO DALJE...
...TO JE ISTA OPERACIJA KOJU OBAVLJAM SA NAŠIH 10 BROJEVA, KAD, POSLE BROJA 9, VIŠE MI NISU DOVOLJNI.
ZERO =0
1 =1
2 =10
3 =11
4 =100
5 =101
6 =110

0 = 1
1 =
AKO GRAFIČKU NULU PRIKAŽEMO ISPREKIDANOM LINIJOM, A 1 PUNOM LINIJOM, DOBIJAMO SLIKE KAO ŠTO SU ONE NA TVOJIM CRTEŽIMA.
OVA GRAVURA NOSI BROJ 10... OVA BROJ 16... A OVA DVA NULU I 22.
0 = 00000 =
10 = 1001 =
16 = 10000 =
22 = 10110 =
TO ME NAVODI NA POMISAO DA PREDSTAVLJAJU DEO JEDNE SERIJE... UKRATKO, POSTOJE I DRUGE SLIKE KOJE ODGOVARAJU BROJEVIMA 1,2,3 I TAKO DALJE.
VEROVATNO KAD SE POSTAVE JEDNA ZA DRUGOM OBRAZUJU NEKU VRSTU CIKLIČNE PRIČE KOJA POČINJE NULOM, A ZAVRŠAVA KOD BROJA 22, DA BI OPET KRENULA IZ POČETKA, OD NULE.
SARA, REKLA SI DA TE METALNE SLIČICE PRIPADAJU PLEMENU VEĆ GENERACIJAMA. ZNAŠ LI DA MI KAŽEŠ NEŠTO ODREĐENIJE?
ZNAM SAMO JEDNU LEGENDU...
...KOJU STARI PRIČAJU U ZIMSKE VEČERI KAD SE ISKUPIMO OKO VATRE, A KOJA, U IZVESNOM SMISLU POTVRĐUJE TVOJE REČI.

„PRE NEKOLIKO HILJADA GODINA JEDAN NAŠ UČENJAK JE PREDVIDEO DA BI SE DEMONI MOGLI VRLO BRZO OSLOBODITI I RAŠIRITI PO ČITAVOJ ZEMLJI...”
„MELALO, LILUI, ČULO, ČARUDUI, DŽILALUI, BITOSO I PORESKORO... SVI BI ONI MOGLI IZAZVATI EPIDEMIJE, POPLAVE, POŽARE, NESREĆE...”
...I NAŠ BI NAROD NESTAO. MNOGI BI ZABORAVILI SVOJE POREKLO...
„TADA JE UČENJAK SASTAVIO NA DVADESET DVE METALNE PLOČICE ISTORIJU NAŠEG NARODA I DOGAĐAJE KOJI SU SLEDILI...”
...ILUSTRUJUĆI JE JEDNOSTAVNIM SLIKAMA KOJE BI I POTONJE GENERACIJE MOGLE DA RAZUMEJU...
ZATIM JE UČENJAK TABLICE SAKRIO NA SKROVITOM MESTU. SAMO OD TRI TABLICE NAČINIO JE KOPIJU KOJA SE PRENOSILA S GENERACIJE NA GENERACIJU, SVE DO DANAŠNJEG DANA...

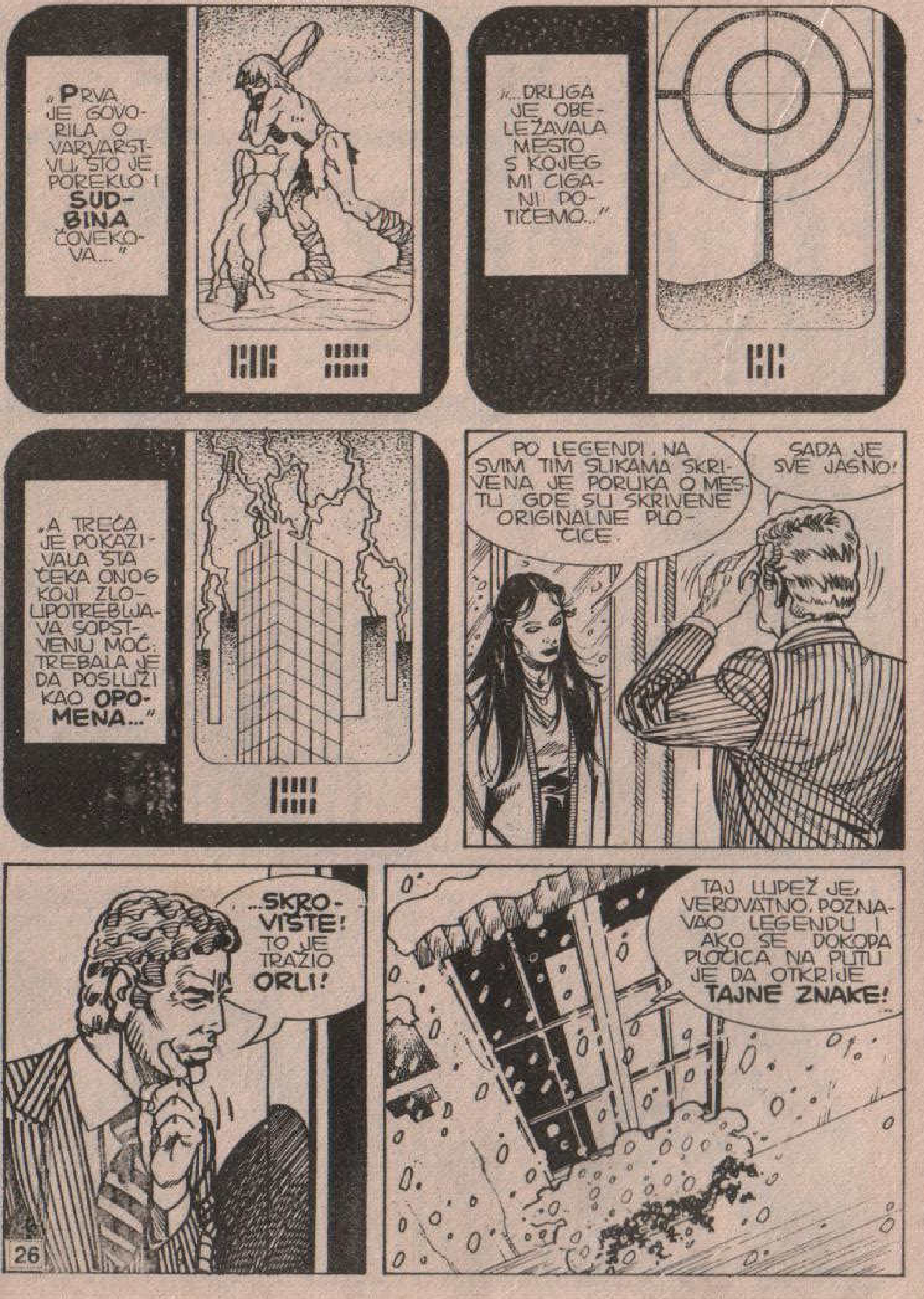
„PRVA JE GOVORILA O VARVARSTVU, ŠTO JE POREKLO I SUDBINA ČOVEKOVA...”
„...DRUGA JE OBELEŽAVALA MESTO S KOJEG MI CIGANI POTIČEMO...”
„A TREĆA JE POKAZIVALA ŠTA ČEKA ONOG KOJI ZLOUPOTREBLJAVA SOPSTVENU MOĆ. TREBALA JE DA POSLUŽI KAO OPOMENA...”
PO LEGENDI, NA SVIM TIM SLIKAMA SKRIVENA JE PORUKA O MESTU GDE SU SKRIVENE ORIGINALNE PLOČICE.
SADA JE SVE JASNO!
...SKROVIŠTE! TO JE TRAŽIO ORLI!
TAJ LUPEŽ JE, VEROVATNO, POZNAVAO LEGENDU I AKO SE DOKOPA PLOČICA NA PUTU JE DA OTKRIJE TAJNE ZNAKE!
26

BRATE GAĐO, JA SAM KALDERA, MEĐUTIM NIKAD NISAM VEROVALA U TE PRIČE.
PLOČE SU KAO NOVE. NIGDE NI TRAGA RĐE NA NJIMA.
MISLIM DA JE I TA, KAO I TOLIKE DRUGE PRIČE U VEZI SA NAŠIM NARODOM, IZMIŠLJENA SAMO KAO DOKAZ DA VODIMO POREKLO IZ DAVNIH VREMENA.
MOŽDA, SARA... VEROVATNO POSTOJI I DRUGAČIJE OBJAŠNJENJE. TI KAŽEŠ DA TRI ILUSTRACIJE OZNAČAVAJU GDE SU SKRIVENE OSTALE. ALI KAKO?
POJMA NEMAM.
SIGURNA SAM DA NIJE BILO DRUGIH ZNAKOVA OSIM OVIH KOJE SAM TI POKAZALA. VIDELA SAM IH BEZBROJ PUTA, I TU NE MOGU DA POGREŠIM.
HMM...
ONDA NE VREDI NAGAĐATI. TREBALO BI IH DRŽATI U RUCI DA BI SE...
ČEKAJ!
27

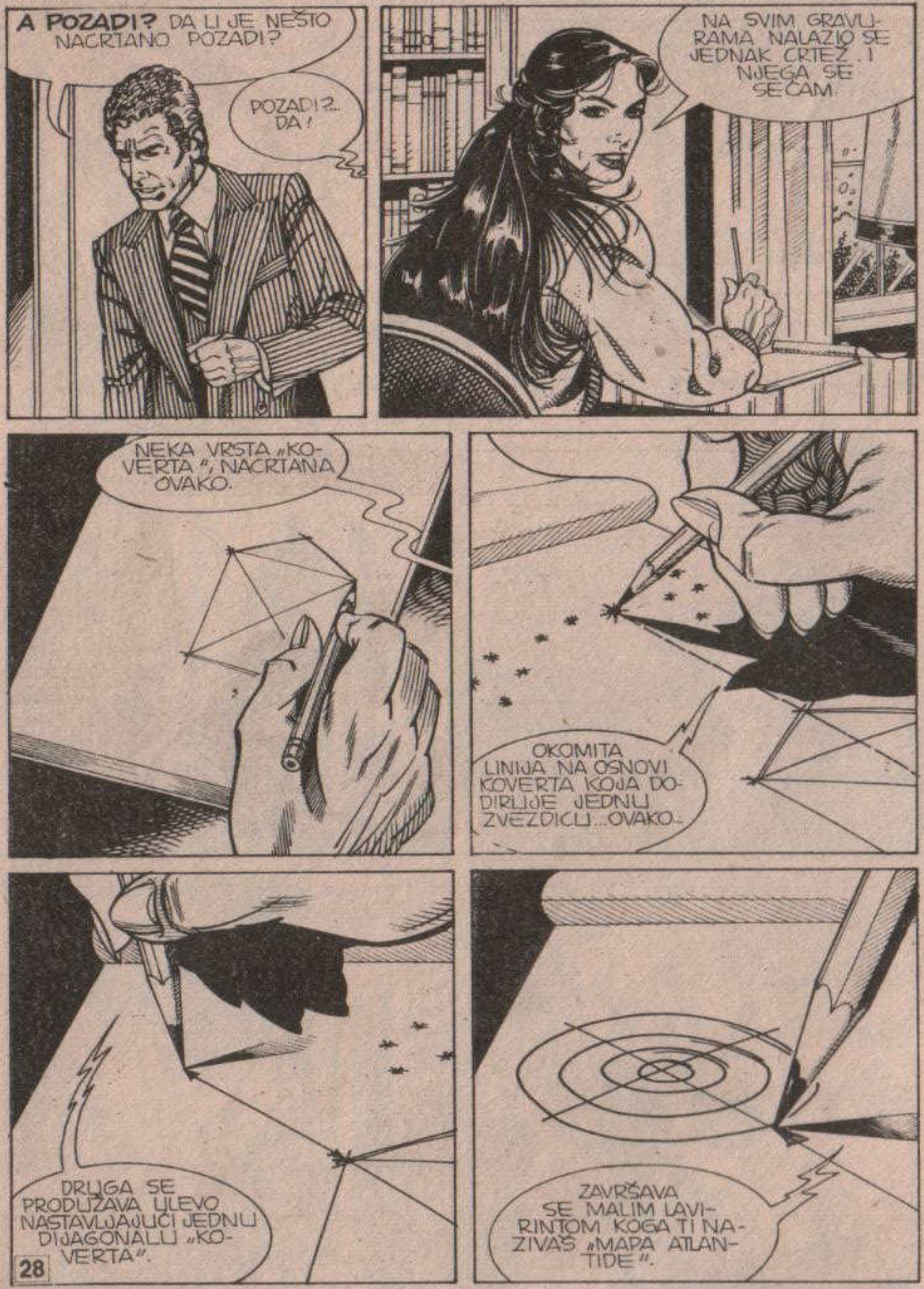
A POZADI? DA LI JE NEŠTO NACRTANO POZADI?
POZADI?.. DA!
NA SVIM GRAVIRAMA NALAZIO SE JEDNAK CRTEŽ. I NJEGA SE SEĆAM.
NEKA VRSTA „KOVERTA", NACRTANA OVAKO.
OKOMITA LINIJA NA OSNOVI KOVERTA KOJA DODIRUJE JEDNU ZVEZDICU...OVAKO...
DRUGA SE PRODUŽAVA ULEVO NASTAVLJAJUĆI JEDNU DIJAGONALU „KOVERTA".
ZAVRŠAVA SE MALIM LAVIRINTOM KOGA TI NAZIVAŠ „MAPA ATLANTIDE".

ISPOD „KOVERTA" SE NALAZIO JEDAN OD ONIH SIMBOLA KOJE TI NAZIVAŠ „DVOJNIM BROJEVIMA". SEĆAM GA SE DOBRO ZATO ŠTO JE JEDNOSTAVAN.
DUŽ DIJAGONALE JE BIO JOŠ JEDAN, MNOGO DUŽI... SEĆAM SE SAMO DA SU LINIJE OBRAZOVALE JEDAN SIMETRIČAN CRTEŽ, TAKO DA SAM POMISLILA DA JE SAMO UKRAS.
HMM...
POKUŠAĆU DA SE STAVIM U POLOŽAJ AUTORA. ČINJENICA DA KORISTI DVOJNE BROJEVE PRETPOSTAVLJA PRILIČNU KULTURU...
...STOGA MORAM PRIZNATI DA JE BIO DOSTA OPREZAN KAD JE ODABIRAO POLAZNE TAČKE KOJE SE, SIGURNO, NEĆE MENJATI MILENIJUMIMA.
OVO JE, BEZ SUMNJE, ZVEZDA SEVERNJAČA KOJA PRIPADA „MALOJ ČETVORKI" I, KAO ŠTO TO ZNA SVAKO DETE, OZNAČAVA SEVER.

OSOVINA „KOVERTA" JE, ZNAČI, USMERENA KA JUGU I SEVERU. ISPOD STRANE KOVERTA OZNAČEN JE **BROJ JEDAN**. DUŽINA STRANE JE, PREMA TOME, **MERNA JEDINICA**...
...BROJ KOGA SE SEĆAŠ, ISPISAN DUŽ DIJAGONALE, PREDSTAVLJA KOLIKO SE MERNIH JEDINICA NALAZE IZMEĐU SREDINE „KOVERTA" I MALOG SIMBOLA ATLANTIDE KOJI OZNAČAVA SKROVIŠTE.
SAD, KAD BIH SAMO USPEO DA SHVATIM ŠTA PREDSTAVLJA „KOVERAT"! TO JEST TAJ PENTAGON KOJI JE ZATIM KVADRAT A NAD KOJIM SE NALAZI TROUGAO.
TO MORA BITI NEŠTO **VEČNO** I **NEPROMENLJIVO**. KVADRAT USMEREN PREMA SEVERU I JEDINSTVEN NA SVETU...
...KVADRAT... TROUGAO...
KVADRAT BI MOGAO DA OZNAČAVA **KOCKU** PRIKAZANU NA POVRŠINI. TROUGAO...

ŠTO MU GROMOVA, PA TO JE PRIRODNO! TO JE **PIRAMIDA SA KVADRATNOM OSNOVOM** VIĐENA U RAVNI I **USPRAVNA**...
...A NA SVETU POSTOJI SVEGA JEDNA PIRAMIDA TAKO USMERENA PREMA **SEVERU**! TO JE PIRAMIDA U **GIZI**, U EGIPTU!
PREMA TRADICIONALNOJ ARHEOLOGIJI, PIRAMIDA U GIZI JE PODIGNUTA OKO 2.500 GODINA PRE NAŠE ERE. ALI NE POSTOJE SIGURNI DOKAZI I MNOGI VERUJU DA JE MNOGO **STARIJA**.
„U SVAKOM SLUČAJU, KAO ŠTO JE PREDVIĐAO NAŠ MUDRAC, SAČUVALA SE SKORO NEIZMENJENA NAJMANJE ČETIRI HILJADE I PET STOTINA GODINA."
WORLD ATLAS
DAJ DA VIDIM...
DAKLE... OVO JE GIZA, OVO JE SEVER.

KRIT
KIPAR
SREDOZEMNO MORE
ALEKSANDRIJA
PORT SAID
GAZA
45°
GIZA
KAIRO
SUEC
SINAJ
NIL
45 STEPENI... EVO SKROVIŠTE SE NALAZI DUŽ OVE LINIJE...
...ALI GDE? NEDOSTAJE PODATAK KOJI OZNAČAVA RASTOJANJE OD PIRAMIDE OD TAČKE KOJU TRAŽIMO...
HMM...
MARTI...
TAJ MALI LAVIRINT... TO JEST MAPA ATLANTIDE... NIŠTA TI NE KAZUJE?...
MOLIM?

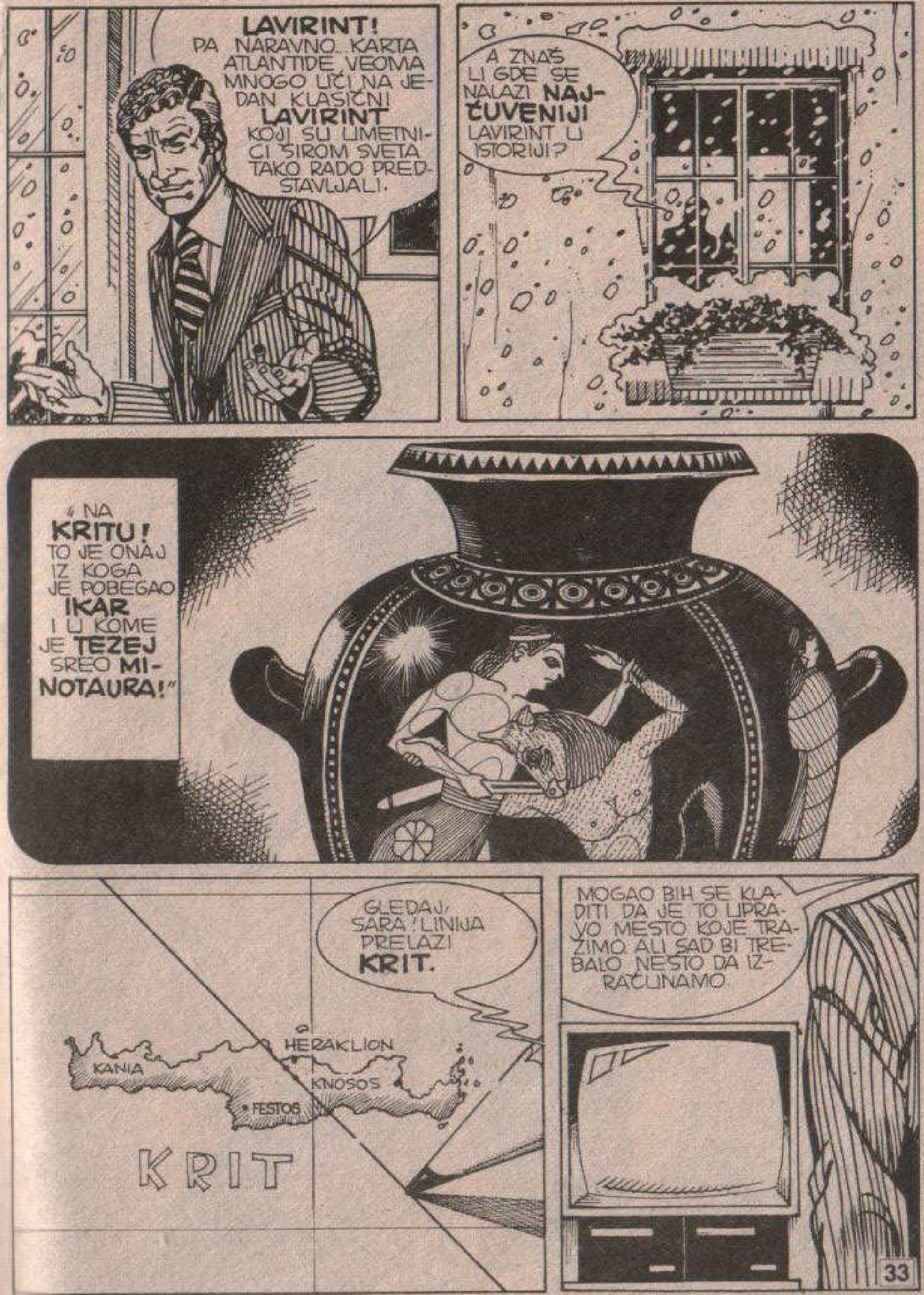
LAVIRINT! PA NARAVNO... KARTA ATLANTIDE VEOMA MNOGO LIČI NA JEDAN KLASIČNI LAVIRINT KOJI SU UMETNICI ŠIROM SVETA TAKO RADO PREDSTAVLJALI.
A ZNAŠ LI GDE SE NALAZI NAJČUVENIJI LAVIRINT U ISTORIJI?
„NA KRITU! TO JE ONAJ IZ KOGA JE POBEGAO IKAR I U KOME JE TEZEJ SREO MINOTAURA!"
GLEDAJ, SARA! LINIJA PRELAZI KRIT.
HERAKLION
KANIA
KNOSOS
FESTOS
KRIT
MOGAO BIH SE KLADITI DA JE TO UPRAVO MESTO KOJE TRAŽIMO ALI SAD BI TREBALO NEŠTO DA IZRAČUNAMO.

DA VIDIMO... OSNOVICA PIRAMIDE IZNOSI OKO 775 STOPA. CENTRALNI VRH KRITA UDALJEN JE OD GIZE 502 MILJE...
BIP... BIP... BIP... BIP...
GREAT PYRAMID
THE GREAT PYRAMID
ŠTO JE RAVNO 3542 MERNE JEDINICE, PRETVOREN U BINARNI, TAJ BROJ JE 110111011...
3542 UNITS
110111011
SISTEMOM PUNIH I ISPREKIDANIH LINIJA, TAJ BROJ JE NA GRAVURI UGLAVNOM TREBALO OVAKO DA IZGLEDA...
NEVEROVATNO!
UPRAVO JE TAKAV, BRATE GAĐO. SAD KAD GA GLEDAM, JASNO SE SEĆAM.
MEĐUTIM, NE MOGU DA SHVATIM ZAŠTO JE, DA BI SE NAPISALO 3542, BILO POTREBNO KORISTITI TAKO SLOŽENU METODU.
SAD ĆU TI OBJASNITI!

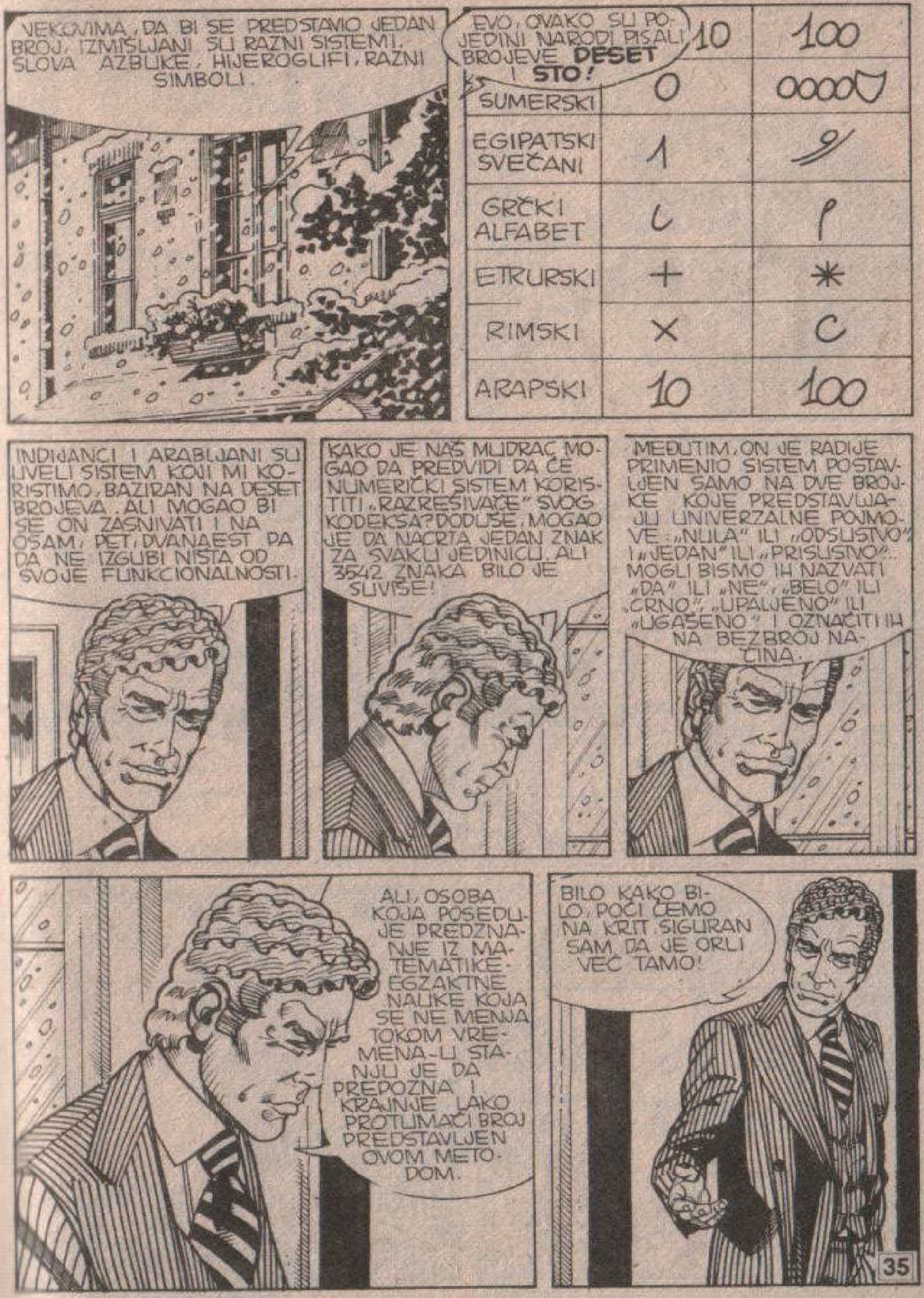
VEKOVIMA, DA BI SE PREDSTAVIO JEDAN BROJ, IZMIŠLJANI SU RAZNI SISTEMI: SLOVA AZBUKE, HIJEROGLIFI, RAZNI SIMBOLI.
EVO, OVAKO SU POJEDINI NARODI PISALI BROJEVE DESET I STO!
10
100
SUMERSKI
EGIPATSKI SVEČANI
GRČKI ALFABET
ETRURSKI
RIMSKI
ARAPSKI
10
100
INDIJANCI I ARABLJANI SU UVELI SISTEM KOJI MI KORISTIMO, BAZIRAN NA DESET BROJEVA, ALI MOGAO BI SE ON ZASNIVATI I NA OSAM, PET, DVANAEST PA DA NE IZGUBI NIŠTA OD SVOJE FUNKCIONALNOSTI.
KAKO JE NAŠ MUDRAC MOGAO DA PREDVIDI DA ĆE NUMERIČKI SISTEM KORISTITI „RAZREŠIVAČ" SVOG KODEKSA? DODUŠE, MOGAO JE DA NACRTA JEDAN ZNAK ZA SVAKU JEDINICU, ALI 3542 ZNAKA BILO JE SUVIŠE!
MEĐUTIM, ON JE RADIJE PRIMENIO SISTEM POSTAVLJEN SAMO NA DVE BROJKE KOJE PREDSTAVLJAJU UNIVERZALNE POJMOVE: „NULA" ILI „ODSUSTVO" I „JEDAN" ILI „PRISUSTVO". MOGLI BISMO IH NAZVATI „DA" ILI „NE", „BELO" ILI „CRNO", „UPALJENO" ILI „UGAŠENO" I OZNAČITI IH NA BEZBROJ NAČINA.
ALI, OSOBA KOJA POSEDUJE PREDZNANJE IZ MATEMATIKE, EGZAKTNE NAUKE KOJA SE NE MENJA TOKOM VREMENA, U STANJU JE DA PREPOZNA I KRAJNJE LAKO PROTUMAČI BROJ PREDSTAVLJEN OVOM METODOM.
BILO KAKO BILO, POĆI ĆEMO NA KRIT. SIGURAN SAM DA JE ORLI VEĆ TAMO!

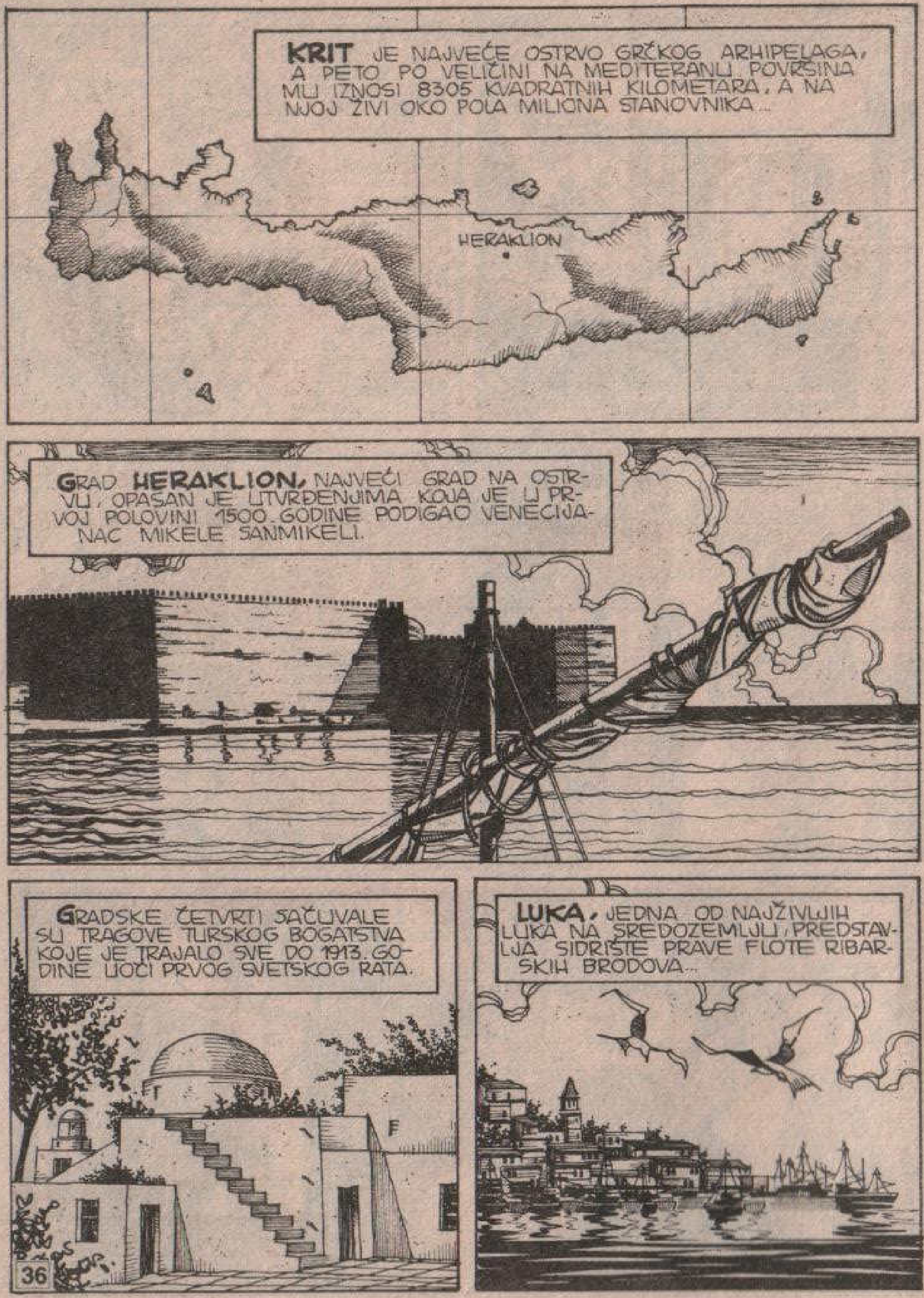
KRIT JE NAJVEĆE OSTRVO GRČKOG ARHIPELAGA, A PETO PO VELIČINI NA MEDITERANU. POVRŠINA MU IZNOSI 8305 KVADRATNIH KILOMETARA, A NA NJOJ ŽIVI OKO POLA MILIONA STANOVNIKA...
HERAKLION
GRAD HERAKLION, NAJVEĆI GRAD NA OSTRVU, OPASAN JE UTVRĐENJIMA KOJA JE U PRVOJ POLOVINI 1500. GODINE PODIGAO VENECIJANAC MIKELE SANMIKELI.
GRADSKE ČETVRTI SAČUVALE SU TRAGOVE TURSKOG BOGATSTVA KOJE JE TRAJALO SVE DO 1913. GODINE, UOČI PRVOG SVETSKOG RATA.
LUKA, JEDNA OD NAJŽIVLJIH LUKA NA SREDOZEMLJU, PREDSTAVLJA SIDRIŠTE PRAVE FLOTE RIBARSKIH BRODOVA...

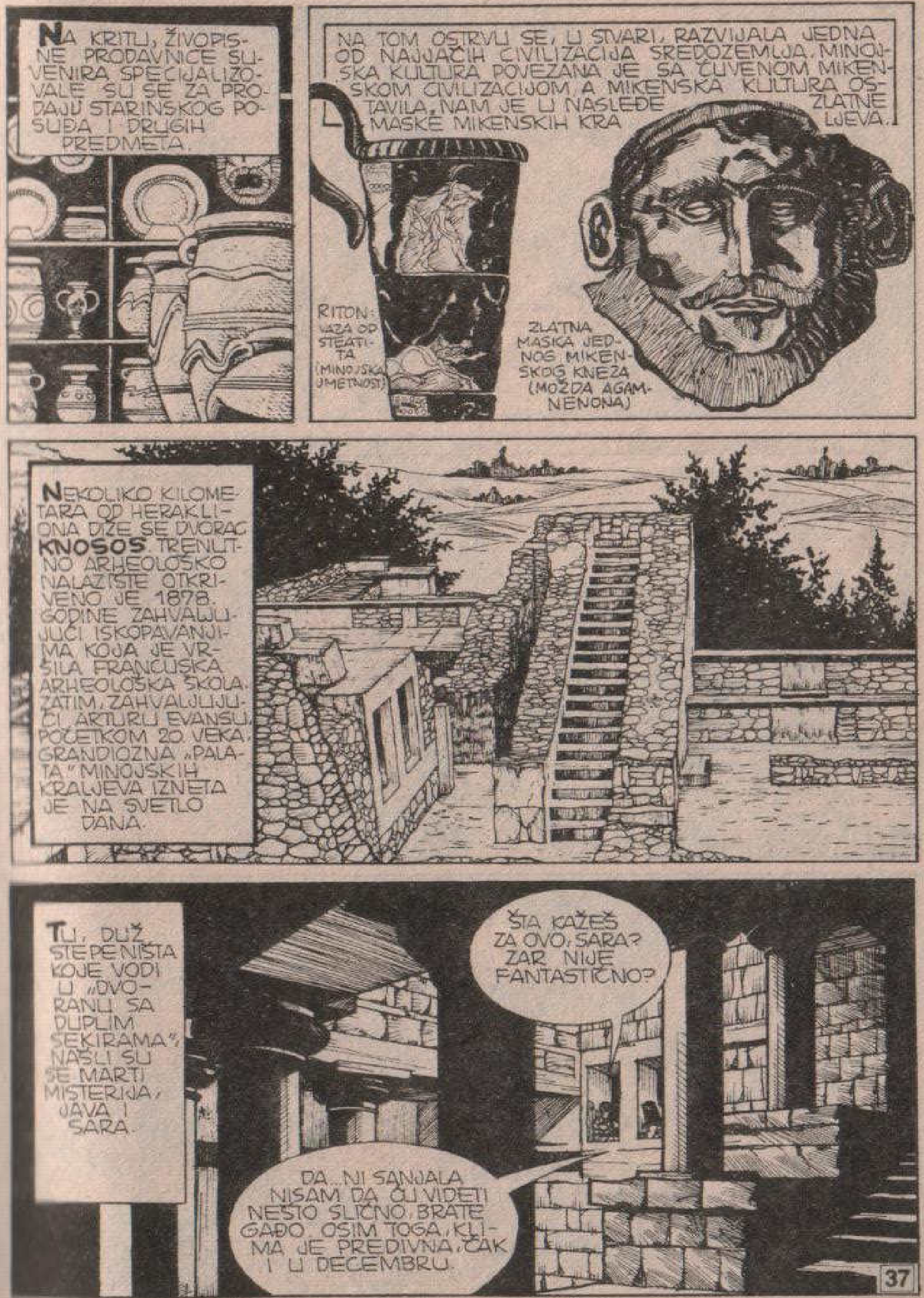
NA KRITU, ŽIVOPISNE PRODAVNICE SUVENIRA SPECIJALIZOVALE SU SE ZA PRODAJU STARINSKOG POSUĐA I DRUGIH PREDMETA.
NA TOM OSTRVU SE, U STVARI, RAZVIJALA JEDNA OD NAJJAČIH CIVILIZACIJA SREDOZEMLJA. MINOJSKA KULTURA POVEZANA JE SA ČUVENOM MIKENSKOM CIVILIZACIJOM A MIKENSKA KULTURA OSTAVILA NAM JE U NASLEĐE ZLATNE MASKE MIKENSKIH KRALJEVA.
RITON: VAZA OD STEATITA (MINOJSKA UMETNOST)
ZLATNA MASKA JEDNOG MIKENSKOG KNEZA (MOŽDA AGAMNENONA)
NEKOLIKO KILOMETARA OD HERAKLIONA DIŽE SE DVORAC KNOSOS. TRENUTNO ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE OTKRIVENO JE 1878. GODINE ZAHVALJUJUĆI ISKOPAVANJIMA KOJA JE VRŠILA FRANCUSKA ARHEOLOŠKA ŠKOLA, ZATIM, ZAHVALJUJUĆI ARTURU EVANSU, POČETKOM 20. VEKA, GRANDIOZNA „PALATA" MINOJSKIH KRALJEVA IZNETA JE NA SVETLO DANA.
TU, DUŽ STEPENIŠTA KOJE VODI U „DVORANU SA DUPLIM SEKIRAMA", NAŠLI SU SE MARTI MISTERIJA, JAVA I SARA.
ŠTA KAŽEŠ ZA OVO, SARA? ZAR NIJE FANTASTIČNO?
DA... NI SANJALA NISAM DA ĆU VIDETI NEŠTO SLIČNO, BRATE GAĐO. OSIM TOGA, KLIMA JE PREDIVNA, ČAK I U DECEMBRU.

ZA OVO MORAM TEBI DA ZAHVALIM. JA NIKAD NE BIH BILA U STANJU DA SA SVOJIM NOVCEM OSTVARIM JEDNO OVAKVO PUTOVANJE.
KAD SE MI ROĐACI NE BISMO POMAGALI...
NA MOJU VELIKU SREĆU, TRENUTNO NE OSKUDEVAM U NOVCU. U ITALIJI SAM USTUPIO PRAVA NA OBJAVLJIVANJE MOG „REČNIKA MISTERIJA" KOJI SE DOSTA DOBRO PRODAJE...
...NE RAČUNAJUĆI NASLEDSTVO KOJE SU MI OSTAVILI RODITELJI KOJI SU POGINULI U JEDNOJ AVIONSKOJ NESREĆI.
OTKAKO SU NESTALI, ODLUČIO SAM DA KORISTIM TAJ NOVAC...
...ZA SVOJA ISTRAŽIVANJA KOJA SE UVEK BAŠ NE POKLAPAJU SA „ZVANIČNOM" KULTUROM.
OVOGA PUTA POMAŽEM OSOBI KOJU MNOGO VOLIM, A MOŽDA ĆU SPREČITI DA JEDNA DRAGOCENOST DOSPE U POGREŠNE RUKE.
SIGURAN SI DA SE CRTEŽ NA POLEĐINI GRAVURE ODNOSI NA OVAJ KOMPLEKS GRAĐEVINA.

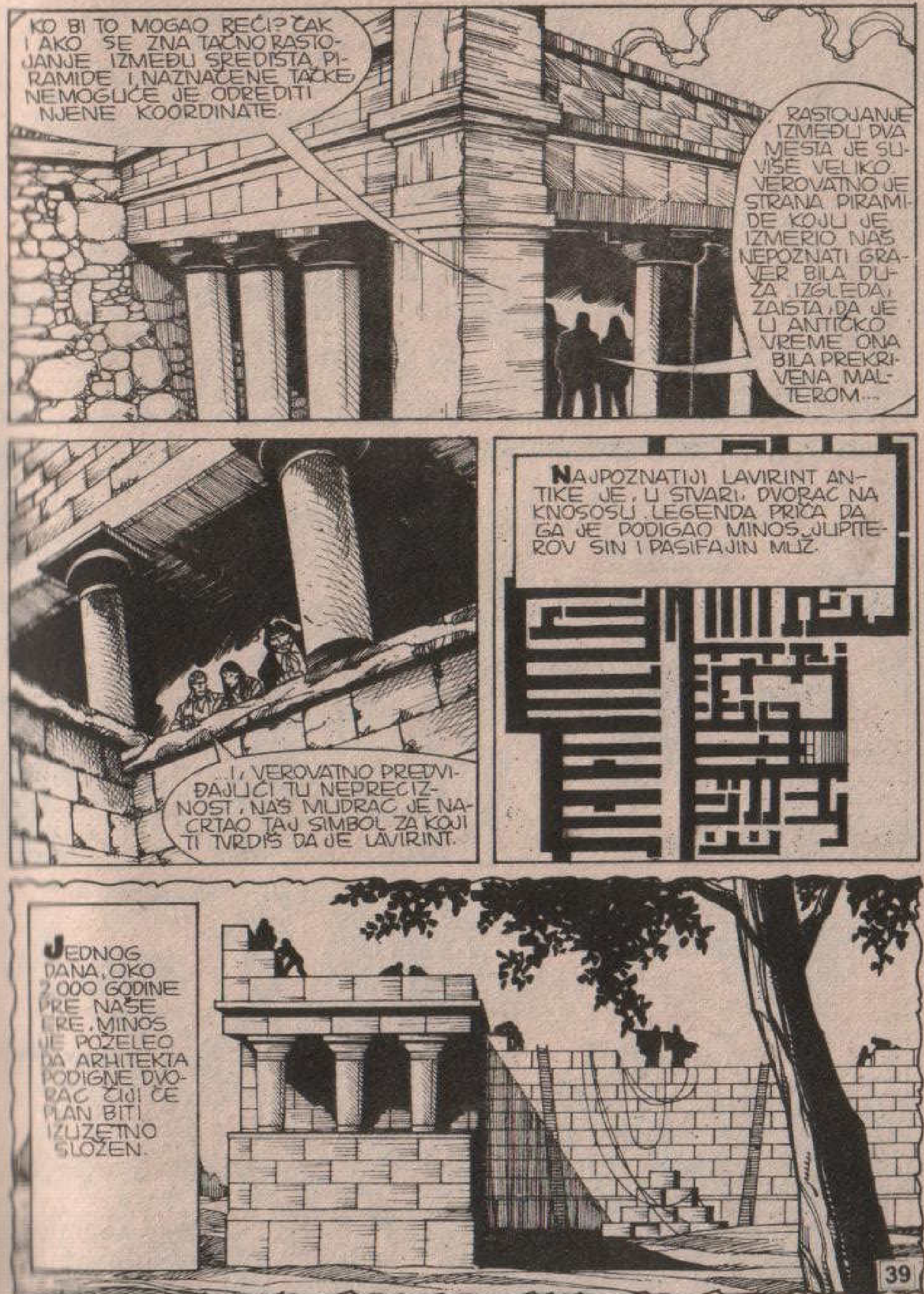
KO BI TO MOGAO REĆI? ČAK I AKO SE ZNA TAČNO RASTOJANJE IZMEĐU SREDIŠTA PIRAMIDE I NAZNAČENE TAČKE, NEMOGUĆE JE ODREDITI NJENE KOORDINATE.
RASTOJANJE IZMEĐU DVA MESTA JE SUVIŠE VELIKO. VEROVATNO JE STRANA PIRAMIDE KOJU JE IZMERIO NAŠ NEPOZNATI GRAVER BILA DUŽA. IZGLEDA, ZAISTA, DA JE U ANTIČKO VREME ONA BILA PREKRIVENA MALTEROM...
...I, VEROVATNO PREDVIĐAJUĆI TU NEPRECIZNOST, NAŠ MUDRAC JE NACRTAO TAJ SIMBOL ZA KOJI TI TVRDIŠ DA JE LAVIRINT.
NAJPOZNATIJI LAVIRINT ANTIKE JE, U STVARI, DVORAC NA KNOSOSU. LEGENDA PRIČA DA GA JE PODIGAO MINOS, JUPITEROV SIN I PASIFAJIN MUŽ.
JEDNOG DANA, OKO 2.000 GODINE PRE NAŠE ERE, MINOS JE POŽELEO DA ARHITEKTA PODIGNE DVORAC ČIJI ĆE PLAN BITI IZUZETNO SLOŽEN.

ODANDE JE IKAR POKUŠAO DA LETI, ALI JE PAO U EGEJSKO MORE KAD JE SUNČEVA TOPLOTA ISTOPILA VOSAK KOJIM SU BILA SLEPLJENA KRILA.
TU SE TEZEJ BORIO SA MINOTAUROM, DETETOM LJUBAVI IZMEĐU PASIFAJE I BIKA...
...I USPEO JE DA IZAĐE NEPOVREĐEN IZ LAVIRINTA ZAHVALJUJUĆI ARIJADNINOM KONCU.
DAKLE, NA KNOSOSU SE DIŽE NAJPOZNATIJI LAVIRINT KOJI BIH I JA ISKORISTIO KAO POLAZNU TAČKU.
MEĐUTIM, IMA NEŠTO ŠTO MI SE NE SLAŽE IAKO JOŠ NE MOGU DA SHVATIM ŠTA.

POred ISTORIJSKOG MUZEJA U HERAKLIONU, U ULICI 25. AVGUSTA, DIŽE SE MODERAN HOTEL „ZEVS BIČ".
U NJEMU SU ODSELI MARTI MISTERIJA I NJEGOVI PRIJATELJI.
U GLUVO DOBA NOĆI U TAJ ISTI HOTEL UŠLA JE JEDNA ZAKUKULJENA PRILIKA.
ŠTA ŽELITE, MISTER?
U KOJOJ SOBI JE ODSEO MARTI MISTERIJA?

LI SOBI BROJ 16, NA PRVOM SPRATU. ODMAH ĆU GA POZVATI.
NE. HOĆU DA GA IZNENADIM.
ALI... KUĆNI RED TO NE DOZVOLJAVA. NEOPHODNO JE DA...
GLUPANE!
IZ ORLIJEVE VEŠTAČKE RUKE POČEO JE DA ŠIKLJA PLAVIČASTI ZRAK...
ZZZZ ZAAP
...I SRCE NESREĆNOG PORTIRA ZAUVEK JE STALO!
NIKO NE SME DA ZNA KUDA JE ORLI OTIŠAO...

ŠTA...
ŠTO MU GROMOVA!
DA, DRAGI MOJ MARTI... TO SAM JA, TVOJ STARI POZNANIK.
MNOGO ČVRŠĆE SPAVAŠ NEGO NEKAD. PRE NEKOLIKO GODINA ODMAH BI SE PROBUDIO.
OVOGA PUTA SAM, MEĐUTIM, IMAO VREMENA DA UPOTREBIM ZRAK PROTIV NAŠE ZAJEDNIČKE PRIJATELJICE.
NE BOJ SE... KORISTIO SAM NAJMANJU SNAGU. USKORO ĆE SE OSVESTITI.

ALI, POD JEDNIM USLOVOM. MORAĆEŠ DA MI ODGOVORIŠ NA NEKA PITANJA.
PROKLET BIO! JA..
AKO OVO TRAŽIŠ, UZALUD TROŠIŠ VREME.
TEŠKO JE ZAUSTAVITI ORLIJA. NI STAROM **ROBOTU** TO NIJE USPELO.
VANREDNI LUNOV MAGNUS STRIP BR 26.
„KAO ŠTO VIDIŠ, IZVUKAO SAM SE IZ ONOG METALNOG TELA I NEPOVREĐEN SAM SE DOČEPAO KOPNA."
ALI TO SE TEBE NE TIČE. U OVOM ČASU NAJVAŽNIJE JE DA JE MOJ ZRAK USMEREN NA LEPU SARU.

I, AKO TVOJI ODGOVORI NE BUDU ZADOVOLJAVAJUĆI, NAŠA SIMPATIČNA POZNANICA PRESELIĆE SE IZ SNA U SMRT **I NE OSETIVŠI TO.**
HAJDE, PROKLETNIČE ... PITAJ!
TVOJE PRISUSTVO OVDE ZNAČI DA SI, NA NEKI NAČIN, ZAKLJUČIO GDE SE NALAZI SKLONIŠTE ONIH PLOČA...
...KOJE SU, DA TE OBAVESTIM, SASTAVLJENE OD ISTE **LEGURE** OD KOJE JE I NAŠE ORUŽJE I STARE SU NAJMANJE DESET HILJADA GODINA.
MOGU TI REĆI DA SAM DANIMA LUTAO DVORCEM NA KNOSOSU NE NAIŠAVŠI NI NA KAKAV TRAG KOJI BI ME ODVEO DO SKROVIŠTA.
SAD HOĆU DA ČUJEM ŠTA SI TI OTKRIO! GOVORI!
HMM, IMAM LOŠE VESTI ZA TEBE, PROBISVETE!
U STVARI, JA ZNAM ISTO KOLIKO I TI!

I JA SAM NAMERAVAO DA PRETRAŽIM DVORAC, ALI TI SI MI UŠTEDEO TRUD... TO JE SVE ŠTO TI MOGU REĆI.
ONDA I JA IMAM NEPRIJATNIH VESTI ZA TEBE, JADNI MOJ MARTI!
S OBZIROM DA NIŠTA NE ZNAŠ I DA MI, PREMA TOME, NE MOŽEŠ KORISTITI, JA TI...
RGHHHHHH!!!
AAAH!

TRAS!
TRES!
TUP!

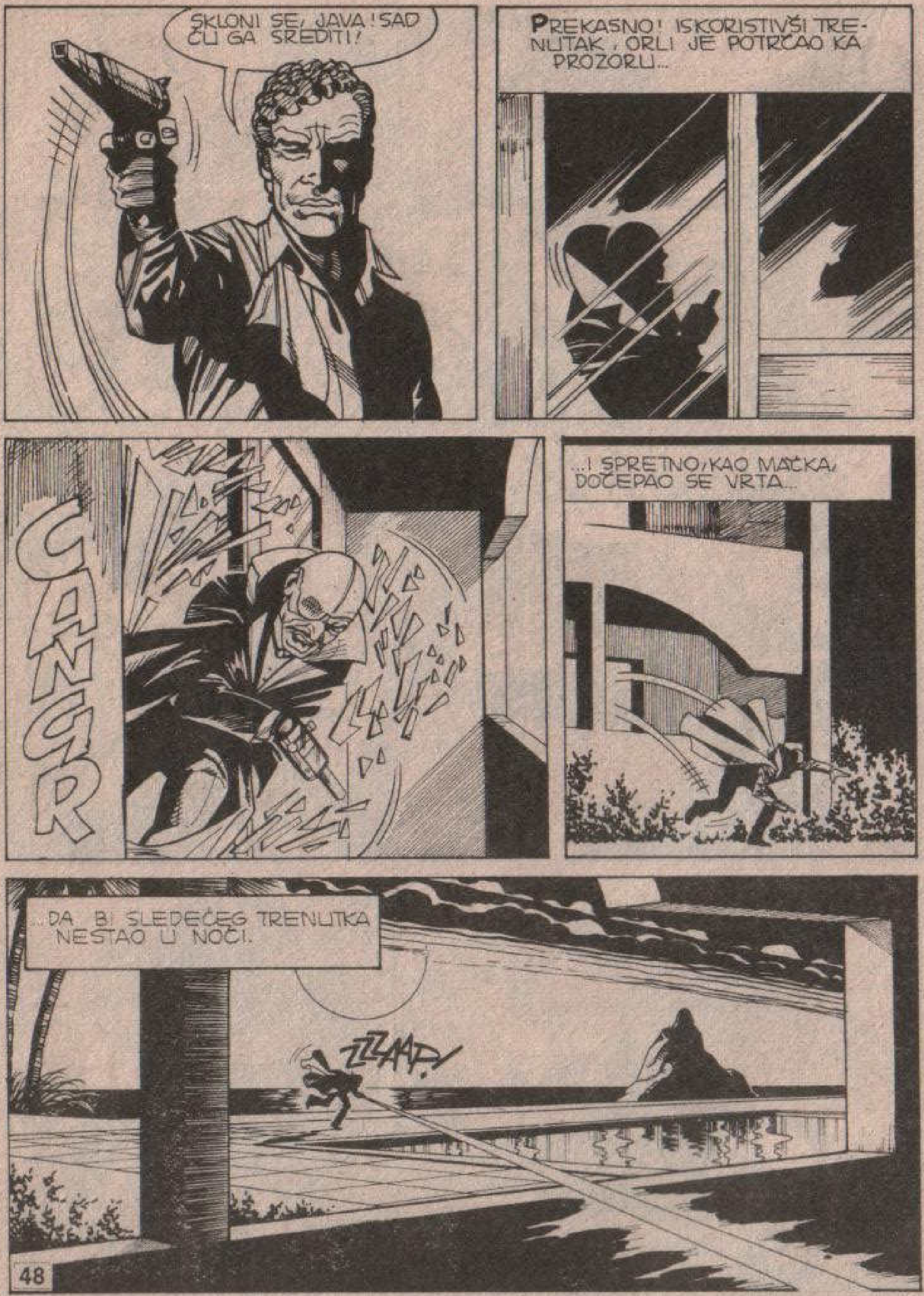
SKLONI SE, JAVA! SAD ĆU GA SREDITI!
PREKASNO! ISKORISTIVŠI TRENUTAK, ORLI JE POTRČAO KA PROZORU...
CANGR
...I SPRETNO, KAO MAČKA, DOČEPAO SE VRTA...
...DA BI SLEDEĆEG TRENUTKA NESTAO U NOĆI.
ZZZAAP!

ŠTA... ŠTA SE TO DESILO?... JA...
TVOJ POSETILAC IZ NJUJORKA DOŠAO JE DA NAS OBIĐE.
I, DA NIJE BILO JAVE, SAD BISMO SVI TROJE BILI POKOJNI.
RRGHHH!
DOBRO POZNAJEM ORLIJA! TAJ NE PREZA NI OD ČEGA.
PA, IPAK, I NEHOTICE, DAO MI JE JEDAN DRAGOCEN PODATAK. NEŠTO MI NIKAKO NIJE IŠLO U GLAVU PRILIKOM NAŠE POSETE KNOSOSU.
PREMA MOJOJ TEORIJI, ČUVENA „SKROVIŠTA" ILI „VREMENSKE KAPSULE" ATLANTIDE POTIČU IZ DESETHILJADITE GODINE PRE NAŠE ERE.
NEMOJ ME PITATI KAKO SAM DOŠAO DO TOGA ZAKLJUČKA KOJI JE U TAKO VELIKOJ OPREČNOSTI SA ZVANIČNOM ARHEOLOGIJOM. ČINJENICA JE DA JE, PREMA MOJOJ PRETPOSTAVCI, VELIKA PIRAMIDA TADA VEĆ POSTOJALA.

TADA SIGURNO NIJE POSTOJAO DVORAC U KNOSOSU, O ČIJEM NASTANKU IMAMO POUZDANE PODATKE.
ORLI MI JE POTVRDIO DA SU METALNE PLOČICE IZUZETNO STARE. PREMA TOME...
...SVE JE BILO POGREŠNO. NE TREBA DA TRAŽIMO PO DVORCIMA KAO ŠTO JE OVAJ U KNOSOSU, VEĆ U MNOGO STARIJIM ZDANJIMA, STARIJIM JOŠ OD PERIODA „AM 1", TO JEST „DREVNOG MINOJSKOG", O KOME SE VRLO MALO ZNA.
RRGGHHH!?
ZNAM ŠTA HOĆEŠ DA KAŽEŠ, JAVA. NA ŽALOST, NI JA POJMA NEMAM ODAKLE BI TREBALO POČETI.
MOŽDA ĆEMO SE SUTRA NEČEG SETITI. SAN JE UVEK NAJBOLJI SAVETNIK. POD PRETPOSTAVKOM DA UOPŠTE USPEMO DA ZASPIMO POSLE OVOG ŠTO SE DESILO.

NAD KRITOM JE SVANULA ZORA.
POSLE IZUZETNO NEMIRNOG SNA TROJE PRIJATELJA SU RANO KRENULI U ŠETNJU ULICAMA HERAKLIONA.
JESI LI ČUO, MARTI? PORTIR HOTELA JE NOĆAS UMRO. KAŽU DA JE BIO INFARKT. TI MISLIŠ DA...
NE DA MISLIM, SARA, SIGURAN SAM U TO.
ORLIJEVO ORUŽJE UBIJA TAKO ŠTO ZAUSTAVI SRCE. MOJE SE OGRANIČAVA NA TO DA PARALIZUJE NA NEKOLIKO MINUTA...
HMM...
A GDE STE NABAVILI TO ORUŽJE, MARTI? SLIČNE SPRAVE POSTOJE SAMO U NAUČNOFANTASTIČNIM ROMANIMA.
OPROSTI, SARA, ALI O TOME NE ŽELIM DA GOVORIM. TO JE JEDNA OD MOJIH MALIH TAJNI.
HMGGG!
MISTER! HEJ! MISTER!
?

VAZE STARE ČETIRI HILJADE GODINA VRLO POVOLJNO. NEĆETE SE POKAJATI.
HMM...
NEMOJ SE UVREDITI, BARBA...* ALI OVE AMFORE MOGU BITI STARE NAJVIŠE TRI MESECA.
*NADIMAK IZ MILOŠTE, KOJIM SE OBRAĆA STARCIMA. DOSLOVNO ZNAČI: ČIKO.
ČEKAJTE! ČEKAJTE! IMAM NEŠTO IZUZETNO!
STARO! DOGOVORIĆEMO SE ZA CENU.
HMM...
DOBRO, BARBA! PLATIĆU TI, ALI NE ZA OVO, NEGO ZA IDEJU KOJU SI MI DAO.

PA MORAĆU DA UZMEM NOVAC MAKAR I ZA TO, JER MORAM DA ISHRANIM DECU, ŽENU, UNUČIĆE.
TI VRLO DOBRO ZNAŠ DA OVA REPRODUKCIJA NE VREDI MNOGO, ALI, KAO ŠTO REKOH, PLATIĆU TI.
HVALA, MLADIĆU, ZAISTA SI ŠIROKE RUKE.
O ČEMU SE RADI, MARTI? ZAŠTO SI TO KUPIO AKO NIŠTA NE VREDI?
ZAR NISI ČULA, SARA?
HMGGR!
STARI MI JE DAO IDEJU. U PITANJU JE REPRODUKCIJA TAKOZVANE „PLOČE IZ FESTA".
ORIGINAL JE JEDNA ITALIJANSKA ARHEOLOŠKA EKSPEDICIJA NAŠLA U BLIZINI FESTA, NA JUŽNOJ OBALI.
SLOVA KOJA SE NA NJOJ NALAZE NIKAD NISU BILA DEŠIFROVANA, PA JA NEĆU NI POKUŠAVATI DA TO URADIM.

VAŽNO MI JE DA ONA SVOJIM OBLIKOM PODSEĆA NA JEDAN KRUŽNI LAVIRINT KOJI JE NAĐEN NA FESTU, JEDNOJ OD NAJSTARIJIH KRITSKIH NASEOBINA.
ALI, NE LIČI NA LAVIRINT KOJI TRAŽIMO!
ZNAM, POTIČE IZ JEDNOG ZNATNO NOVIJEG PERIODA. ČESTO JE JEDNA **OSNOVNA FORMA** KORIŠĆENA IZ GENERACIJE U GENERACIJU I SA ORIGINALOM JE SAČUVALA SAMO SLIČNOST.
NIŠTA NEĆEMO IZGUBITI AKO POKUŠAMO. UZEĆEMO AUTOBUS ZA FESTO JOŠ DANAS POPODNE, PA ĆEMO VIDETI ŠTA ĆE SE DOGODITI.
AUTOBUSI SU U GRČKOJ NAJPOPULARNIJE PREVOZNO SREDSTVO PREPUNI SU RAZNOVRSNIH PUTNIKA KOJI PONEKAD NOSE I MALE DOMAĆE ŽIVOTINJE.
IZUZETNO MIRNO I VELIKOM BRZINOM ONI JURE ČESTO PO NEASFALTIRANIM DRUMOVIMA I IVICOM PROVALIJA.
VROOOOMMM...
ZNAŠ ŠTA, BRATE GAĐO!? OVO JE PRVI PUT OTKAKO JE SVE OVO POČELO DA STVARNO OSEĆAM **STRAH**.
HA! HA!

IMAM UTISAK DA I JAVA DELI TVOJE MIŠLJENJE. NO, JOŠ MALO PA ĆEMO STIĆI...
VROAWWRR
POKRED FESTA SE DIŽE DVORAC U ISTOM STILU KAO ONAJ IZ KNOSOSA, SAMO S JEDNOM RAZLIKOM...
POD NJEGOVIM RUŠEVINAMA NALAZE SE OSTACI MNOGIH DRUGIH CIVILIZACIJA... O KOJIMA SE ZNA VRLO MALO ILI NIŠTA.
MOŽDA SE ORIGINALNI LAVIRINT NALAZIO BAŠ TU DOLE. KAD JE TVOJ PREDAK SAKRIO GRAVURE, DVORCI NISU POSTOJALI.

ALI ŠTA TI JE, SARA? IMAM UTISAK DA SI SE IZNENADA **RASTUŽILA**.
U PRAVU SI, BRATE GAĐO.
TAMO SAM VIDELA GRUPU MOJIH SUNARODNIKA, I TO ME JE PODSETILO DA JA VIŠE NE PRIPADAM NJIMA.
HMMM. ZNAŠ ŠTA ĆU TI REĆI, SESTRICE?
OVO NISU REČI **GAĐA**... ALI, NE ZNAM ZAŠTO, IMAM UTISAK DA JE NJIHOVO PRISUSTVO OVDE ZNAK **DA SMO NA PRAVOM PUTU**...

ENO IH! MISTERIJA ME JE PREVARIO! OČIGLEDNO JE IMAO NEKI PLAN.
OSTAJE MI SAMO DA GA PRATIM, KAO ŠTO SAM DANAS RADIO. NAPAŠĆU GA U NAJPOGODNIJEM TRENUTKU.
KASNIJE...
NA JANOV KO DAD M'RO HAS, NIKO MALLEN LANGE HAS; MIRO GULE DAI MERDYAS, PIRANI MAN PREGELYAS; UVA TU, OH HEGEDIVE. TUT SAL MINDING PASH MANGE...*
* OCA NISAM NI UPOZNALA! PRIJATELJA NEMAM. MAJKA MI JE UMRLA I DRAGAN ME JE ODAVNO NAPUSTIO. SAMO ME TI, VIOLINO, PRATIŠ SVUDA PO SVETU. (ROMSKA PESMA)
TROJE GAĐA SU JOŠ MEĐU RUŠEVINAMA.
ZNAM, KRISTEL!

ALI NISU SASVIM GAĐO. ONA JE JEDNA OD NAŠIH. ONA JE MARIME, ALI NE SVOJOM KRIVICOM. ON JE NJEN POČASNI BRAT. A TREĆI...
...TREĆI JE STARIJI OD SVIH, ČAK I OD NAS CIGANA. TREĆI JE DUŠA SVETA.
OTKUD TI TO SVE ZNAŠ, STARI?
ZNAM JA MNOGE STVARI. MOJE OČI NE VIDE, ALI JA MOGU DA „VIDIM" MNOGO VIŠE OD OSTALIH.
NAMERE TIH LJUDI SU DOBRE, ALI S NJIHOVIM USPEHOM DOĆI ĆE I RAZOČARANJE.
OVA ŠETNJA PO MESEČINI JE ČAROBNA, MARTI.
ZNAM. ZATO SAM I HTEO OVDE DA SE ZADRŽIM.

NOĆU... PORED DREVNOG KAMENJA KOJE SVEDOČI O CIVILIZACIJI NARODA KOJI SU ŽIVELI TOLIKE VEKOVE PRE NAS... UDIŠE SE NEKI POSEBAN DAH.
STIČE SE UTISAK KAO DA RUŠEVINE PONOVO OŽIVLJAVAJU, DA OKO NJIH SVE POČINJE DA SE KREĆE, DA...
RGHHRRR! RRHHHH!
RGGHHRRR! RHHHH!
!
JAVA! ŠTA TI JE?
ZZZAMP
!
ZZZAMP

ORLI! PROKLET-STVO!
WAAAAPP!
OVOGA PUTA ME NEĆEŠ IZ-NENADITI, STARI MOJ.
SHVATIO SAM ŠTA NAMERAVAŠ, ALI CILJ ĆU JA DA OSTVARIM.
ZZZZAAAAP
RGHHRR!
PROKLETNIK! NE IZLAZI IZ ZAKLONA, SARA!

POKUŠAĆU DA GA ISTERAM IZ NJEGOVOG SKROVIŠTA.
NE POKUŠAVAJ, MARTI! PRE TOGA ĆU TE UBITI!
ZZZ-ZAAAP!
WAAAP!
ZZZ-ZAAAP

POD NEPREKIDNIM BOMBARDOVANJEM ZRAKA, DREVNO KAMENJE SE RASPADALO...
...ONEMOGUĆAVAJUĆI TAKO MARTIJU MISTERIJI DA PRONAĐE ZAKLON.
DO ĐAVOLA!... NJEGOVO ORUŽJE JE MNOGO MOĆNIJE OD MOGA!
OVO JE ZAVRŠNI UDARAC! ZBOGOM!
ALI, IZNENADA...
...GOSPODAR MRAKA ODJEDNOM SE UKOČIO. IZA NJEGOVIH LEĐA, JEDNA STARA CIGANKA POČELA JE DA PEVA NEKU DREVNU USPAVANKU...
LANGE, MERIPEM... LANGE HAS

...I PRED NAŠIM PRIJATELJIMA POSVE ZBUNJENIM...
...BACILA JE PRED NOGE SKAMENJENOG ORLIJA NEKOLIKO KOKOŠIJIH PERA!
PROKLINJEM TE, GAĐO!
PROKLELA GA JE! POZVALA JE MERIPEM, SMRT DA GA UZME.
ALI...
NE MOGU GA TAKO ZAUSTAVITI! ON ĆE REAGOVATI! SVE ĆE IH POBITI!
NEĆE, BRATE GAĐO... GLEDAJ...
ORLI JE DOZVOLIO DA GA PRETRESU NE PRUŽAJUĆI NI NAJMANJI OTPOR.

ODJEDNOM SE UDALJIO NE REKAVŠI NI REČI.
DRŽI OVO, SESTRO KRIS ĆE TE VRATITI MEĐU NAS.
ALI?
KAKO SAM SAZNAO? NIJE VAŽNO, BRATE GAĐO.
ZNAM I DA TO ŠTO TRAŽIŠ VIŠE NE POSTOJI. ŽAO MI JE ŠTO TE MORAM RAZOČARATI!
LAVIRINT... I ONO ŠTO JE TAMO BILO ZAKOPANO... OTKRIVENI SU PRE MNOGO VEKOVA.
JEDAN **PRAVI ČOVEK**, ZVANI **AIL**, PRONAŠAO JE 22 ZAPISA. BIO JE JEDAN OD RETKIH ROMA KOJI JE IMAO SMELOSTI DA PREĐE PREKO MORA. PONEO IH JE NA PUT KA ITALIJI.

ALI, NJEGOV BROD JE PRETRPEO BRODOLOM I GRAVURE SU ZAUVEK IZGUBLJENE...
...TAKO... NEMA NAČINA DA SE SAZNA ŠTA SU PREDSTAVLJALE.
OH, NE, BRATE GAĐO. AIL SE SPASAO IZ BRODOLOMA, PA JE PONOVO NACRTAO ONE CRTEŽE ZATO ŠTO SU GA OČARALI.
ONI SU POSTALI ČUVENI U JEDNOM ITALIJANSKOM GRADU, **VITERBU**, GDE SE ON NASTANIO... ZATIM U DRUGIM MESTIMA... U **MNOGIM** DRUGIM MESTIMA...
I TI... TI IMAŠ JEDNU OD TIH KOPIJA, STARI?
NARAVNO. SIGURAN SAM DA JE I TI IMAŠ U SVOJOJ KUĆI TAMO PREKO MORA.
MI JE NAZIVAMO „KNJIGA MUDROSTI!" VI, GAĐO, KORISTITE MANJE ZVUČNO IME, ALI ISTO TAKO TAJANSTVENO.

TAROK! ONE SLIKE SU 22 TAJNE TAROKA!
!
TAROK! ŠTO MU GROMOVA! ALI ONDA...
ONDA...
U JEDNOM LOGORU ROMA PORED BRUKLINA, DRŽAVA NJUJORK...
SAVET STARACA JE ODLUČIO DA TE REHABILITUJE, SARA!

SLAVLJE ĆE POTVRDITI MOJE REČI I TVOJI PRIJATELJI, GAĐO, MOĆI ĆE IZUZETNO DA PRISUSTVUJU, JER ONI SU ZASLUŽNI ZA TVOJE IZBAVLJENJE.
SREĆNA SAM, MARTI...
A SAD TE MOLIM DA SE NE SMEJEŠ. PREMA NAŠIM OBIČAJIMA, JA ĆU MORATI MIMIKOM I PESMOM DA ISPRIČAM ONO ŠTO SAM DOŽIVELA!
AKO ŽELIŠ, MOŽEŠ I TI DA UČESTVUJEŠ U IGRI, ALI NE VERUJEM DA...
UNK! UNK!
ZNAŠ ŠTA, SARA! ČINI MI SE DA SI NAŠLA POGODNIJEG KAVALJERA NEGO ŠTO SAM JA.
CMOK
KLAP! KLAP!

KRAJ EPIZODE

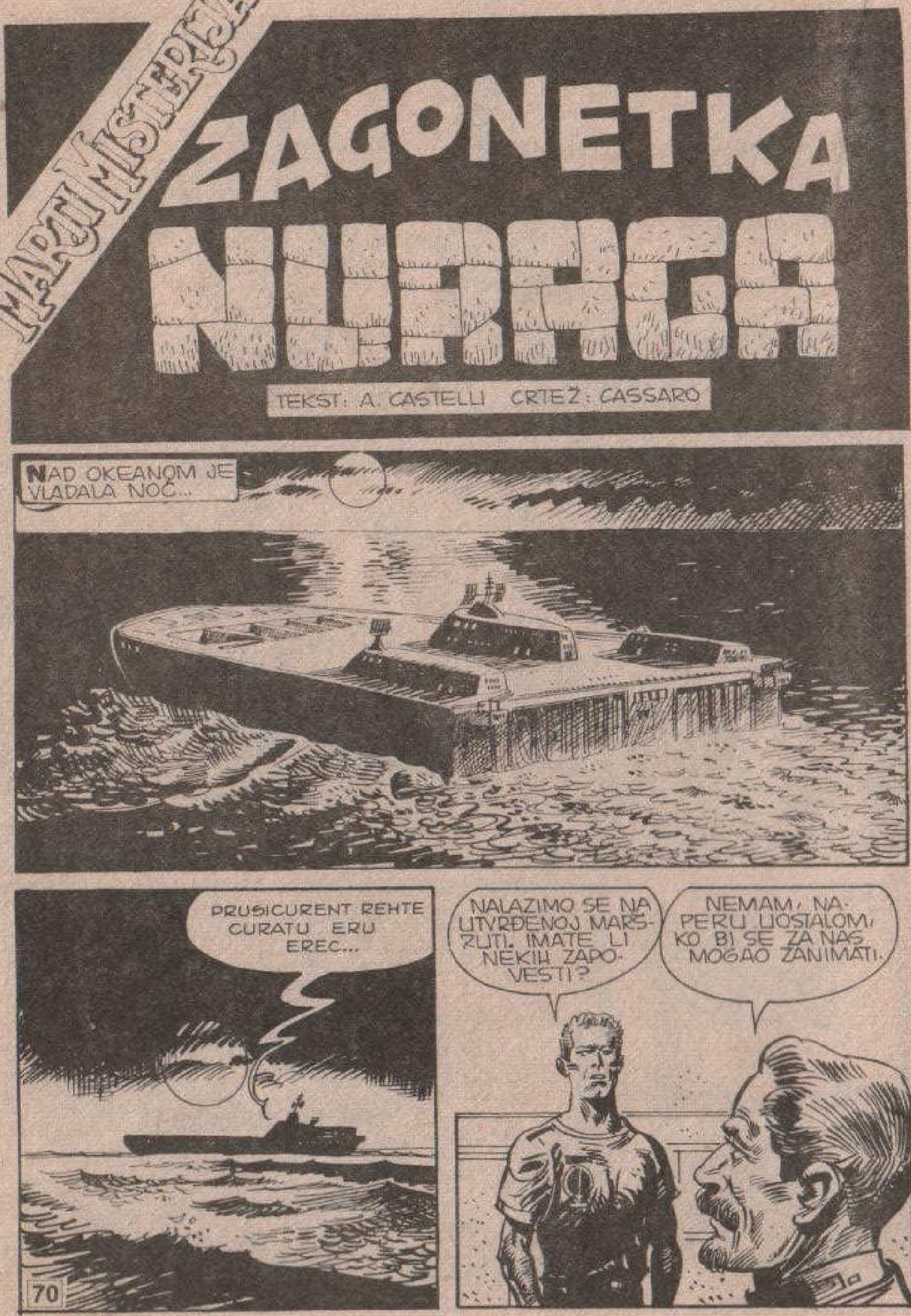
MARTIN MISTERIJA
ZAGONETKA NURAGA
TEKST: A. CASTELLI CRTEŽ: CASSARO
NAD OKEANOM JE VLADALA NOĆ...
PRUSICURENT REHTE CURATU ERU EREC...
NALAZIMO SE NA UTVRĐENOJ MARŠ-ZUTI. IMATE LI NEKIH ZAPO-VESTI?
NEMAM, NA-PERU, UOSTALOM, KO BI SE ZA NAS MOGAO ZANIMATI.

RAT JE ODAVNO ZAVRŠEN. ILI BAR TAKO IZGLEDA. NE RAZU-MEM ČAK NI ZAŠTO MORAMO DA PATROLIRAMO OVIM PUSTIM DE-LOM MORA.
I TO JOŠ U BRODU POD PUNOM RATNOM OPREMOM. PONEKAD SUMNJAM DA SMO ZAUVEK IZBEGLI OPASNOST RATA.
VEČERAS MI IZGLE-DATE PESIMISTIČKI RASPOLOŽENI.
HMM.. MOŽDA SI U PRAVU.
NE ZNAM ZAŠTO, ALI IMAM PREDOSEĆAJ DA ĆE SE NEŠTO DOGODITI.
ALI, MOŽDA JE TO SAMO PRAZNO STRAHOVANJE IZAZ-VANO USAMLJENOŠĆU. **ME-SECIMA** VEĆ NISMO PRISTALI NI U JEDNU LUKU.

R-RUMMMBLEE..
AHH!
NEE!

KRAAK!
VOOŠŠ!

JANUAR NA MEDITERANU. TEMPERATURA JE BLAŽA NEGO OBIČNO...
...DOK JE NA PADINAMA PLANINA POKRAJINE NUORO MNOGO DRVEĆA JOŠ BILO ZELENO...
SASSARI
ALGHERO
SARDEGNA
NUORO
IGLESIAS
CAGLIARI
MARE TIRRENO
BAUNEI, MESTAŠCE SA 2570 STANOVNIKA, UGLAVNOM PASTIRA.
UMPAH! JA VAM KAŽEM DA SU SVE TO GLUPOSTI! NAJOBIČNIJE PREDRASUDE.
IL MUFLONE
PRIČAJU DA SARDINCI NISU BRBLJIVI, A VI ME PROSTO GUŠITE REČIMA! UMPAH!

„NEMOJTE SAMI POLAZITI U BRDA"... „ČUVAJTE SE OPASNOSTI"... A SAD JOŠ I PRIČA O TOM VAŠEM ZMAJU!
KOJEŠTA! UMPAH! ZAR JA DA POVERUJEM DA POSTOJI DŽINOVSKI GUŠTER KOJI MOŽE DA UBIJA POGLEDOM I KOJI SE NESMETANO KREĆE OSTRVOM.
DRAGI MOJ, JA PRE VERUJEM DA SE VAMA NE DOPADA DA VAM VRŠLJAM PO OSTRVU. DA... VI SARDINCI STE VRLO PONOSNI NA SVOJU ZEMLJU I SVOJE TRADICIJE.
WC
A SAD POŠTO SMO ZAVRŠILI NAŠU SVAKODNEVNU PREPIRKU, ZALIJMO TO JEDNIM GUTLJAJEM VAŠE „ČELIČNE ŽICE".
HA! HA! „GVOZDENE ŽICE" A NE ČELIČNE... ZNATE LI VI, PROFESORE HANSENE, DA MI SE DOPADATE?

VI STE JEDAN OD MALOG BROJA ZNATIŽELJNIH STRANACA KOJE MOGU DA TRPIM. NO, OSTAVIMO PREPIRKU NA STRANU. ZNATE LI VI DA JE PRIČA O **ZMAJU** ISTINITA?
DEDA MOG DEDE GA JE VIDEO, A O NJEMU GOVORI I JEDNA KNJIGA U BIBLIOTECI NUORE...*
*„PRIRODOPIS SARDINIJE", PISANA U XVIII VEKU. AUTOR: F. ČETI.
UMPAH... A AKO GA JE VIDEO, KAKO TO DA NIJE UMRO ZGROMLJEN NJEGOVIM POGLEDOM, VEĆ JE O TOME PRIČAO?
JEDNOSTAVNO.
ZMAJ NIJE NJEGA VIDEO. NEMOJTE POSLE REĆI DA VAS NISAM UPOZORIO, PROFESORE.
U REDU. U SVAKOM SLUČAJU, OVO SU POSLEDNJI DANI DA SAM SAM. DOLAZE MI PRIJATELJI KOJI SU U STANJU DA IZAĐU NA KRAJ S BILO KOJIM ZMAJEM NA OVOJ PLANETI.
AKO BAŠ ŽELITE DA ZNATE S OBZIROM NA VAŠE ČESTE ALUZIJE NA MOJE GODINE, ZNAJTE DA JE JEDAN MOJ PRIJATELJ **MNOGO STARIJI OD MENE.**

U STVARI, IMA 30.000 GODINA, PA IPAK JE SPOSOBNIJI OD VAS. DO VIĐENJA VEČERAS.
?
UMPAH... NADAM SE DA ĆE MARTI I JAVA BRZO STIĆI.
GOSTIONIČAR BEPI JE U PRAVU. MALO SAM STAR DA BIH SE SAM SPUŠTAO U ONAJ NEISPITANI PONOR...
...ALI SIGURAN SAM DA BIH, U DRUŠTVU SA NJIMA, ZA NEKOLIKO DANA NAŠAO ONO ŠTO TRAŽIM...
...A TADA ĆE SVE MOJE KOLEGE DA PUCAJU OD ZAVISTI. HA! HA!

Aerodrom Elmas, Kaljari...
Dolazeći iz Rima jedan DC 9 meko se spustio na pistu pa dorulao do pristanišne zgrade.
Uskoro su se iz aviona pojavili putnici među kojima su Marti Misterija, Dijana i Java.
I tako smo stigli na Sardiniju. Kaži, Marti, nije li ovde opasno?
?
Opasno? U kom smislu?

Pa... čitala sam o napadima, otmicama, krađama... ukratko, o događajima sličnim onima na Divljem Zapadu.
Gluposti, Dijana!
Italijani smatraju Sardiniju isključivo mestom gde se provodi godišnji odmor. I, ako postoje neki događaji vezani za to ostrvo...
...oni su, uglavnom, slični onima što se dešavaju po celom svetu, samo što je štampa sklona da PREUVELIČA.
To dobro dođe nekima koji više vole da ostrvo drže ODSEČENO od sveta kako bi na njemu mogli da vedre i oblače.
ALITALIA
Zato se slobodno opusti. Naš dragi Vinsent nam je garantovao da se radi o pustolovini koja nije nimalo naporna. Njegova istraživanja su ovoga puta isključivo LINGVISTIČKA.
HERTZ - RENT A
Jesi li siguran u to, Marti Misterija?

U ISTOM TRENUTKU...
SADA ĆU JA IZGOVORITI MAGIJSKE REČI KOJE ĆE DELOVATI NA DALJINU.
„NEKA SE SVE SILE MAGIJE SKUPE U JEDNU TAČKU...“
„...I NEKA MU ŽIVOTNA SNAGA ISTIČE KROZ OVAJ OTVOR...“
„...DA OD NJEGA NE OSTANE NI TRAGA NI POMENA!“
EVO, GOTOVO JE.

POKOPAJTE GA PORED NEKOG BUNARA. PORED NJEGA TREBA DA SE NALAZI JEDNA PSEĆA LOBANJA.
SIGURNI STE DA ĆE DELOVATI?
TO JE MAGIJA SA SPOROM SMRĆU.
POD ZEMLJOM ĆE LUTKA OD VOSKA POČETI DA SE TOPI... I UVLAČI U ŠILJKE...
VAŠ NEPRIJATELJ ĆE UMIRATI POLAKO KAO ŠTO ĆE SE I LUTKA POLAKO TOPITI. TO JE SIGURNO.
A SAD MI DAJTE NOVAC. MORAM DA PLATIM ŠKOLU ZA SVOGA SINA.
NARAVNO.
HVALA I NE ZABORAVITE. JEDNA PSEĆA LOBANJA...

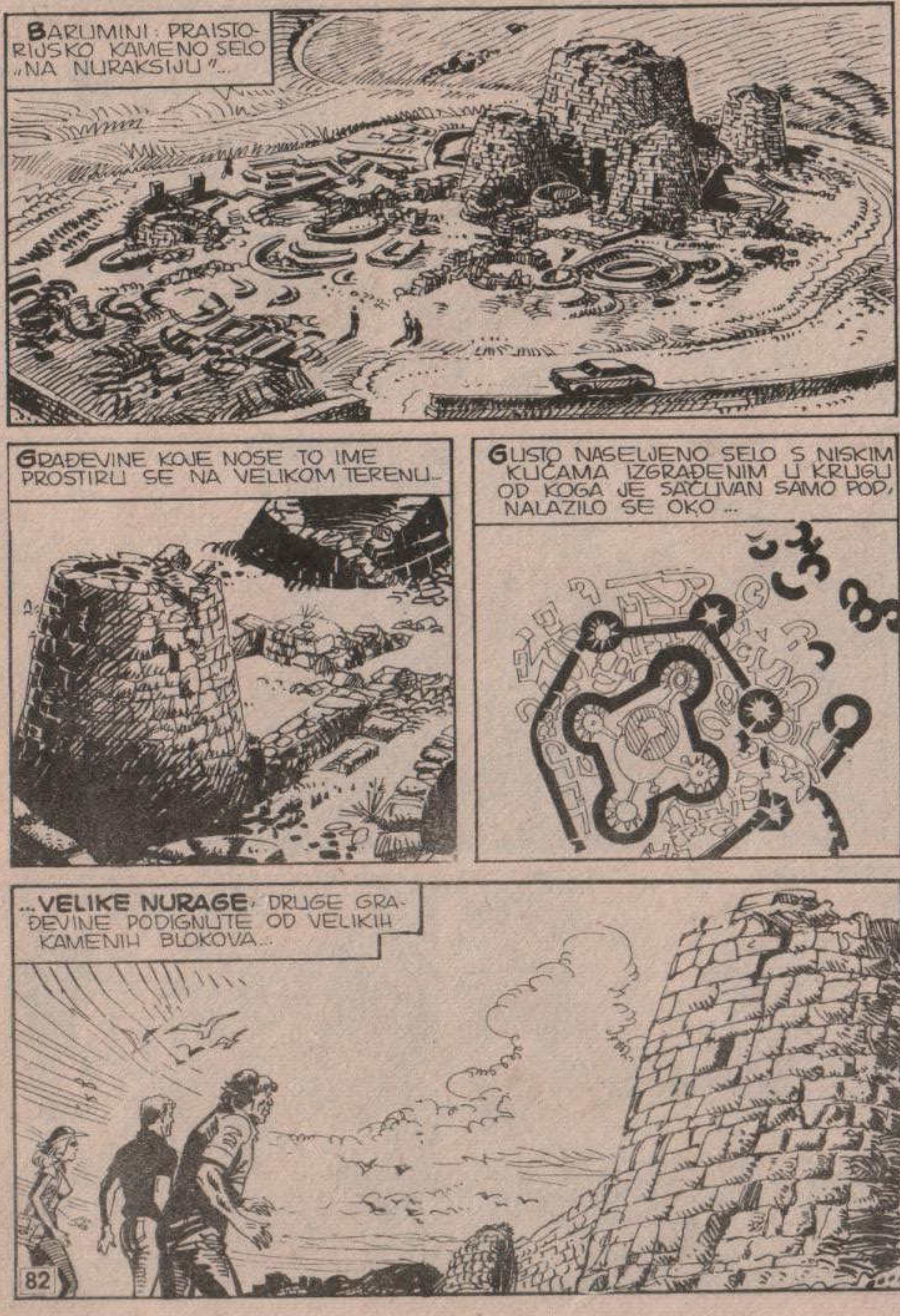
BARUMINI: PRAISTORIJSKO KAMENO SELO „NA NURAKSIJU"...
GRAĐEVINE KOJE NOSE TO IME PROSTIRU SE NA VELIKOM TERENU...
GUSTO NASELJENO SELO S NISKIM KUĆAMA IZGRAĐENIM U KRUGU OD KOGA JE SAČUVAN SAMO POD, NALAZILO SE OKO ...
...VELIKE NURAGE, DRUGE GRAĐEVINE PODIGNUTE OD VELIKIH KAMENIH BLOKOVA...
82

PREMA NEKIM NAUČNICIMA, TIRENI, DREVNI STANOVNICI MEDITERANA, DUGO SU BORAVILI NA SARDINIJI. NJIHOVO IME BI MOGLO BITI POREKLOM OD REČI „TORENI" ŠTO ZNAČI GRADITELJI KULA.
I, ZAISTA, TE KAMENE GRAĐEVINE SU, U PRAVOM SMISLU TE REČ, KULE. NA ČITAVOM OSTRVU IMA IH PREKO SEDAM HILJADA.
ČEMU SU SLUŽILE, MARTI?
PA, NAUČNICI SE SLAŽU U TVRĐENJU DA SU TO BILE TVRĐAVE PODIGNUTE KAO ZAŠTITA OD MOGUĆIH NAPADA S MORA.
MADA SAM, ISKRENO GOVOREĆI, UVEK GAJIO IZVESNE SUMNJE. POGLEDAJTE SAMO ZIDOVE VELIKE NURAGE.
DEBELI SU ŠEST METARA. DA BI SE PODIGLI, BILO JE POTREBNO DONETI STENE SA VISORAVNI „ĐARE".
ALI, NJIHOVI GRADITELJI NISU BILI NI TIME ZADOVOLJNI, PA SU IH TOKOM VEKOVA NEKOLIKO PUTA POJAČAVALI.
83

SLIČNA GRAĐEVINA, UZ TO JOŠ I ŠILJASTOG OBLIKA, OBEZBEĐUJE SIGURNU GARANCIJU OD UDARNIH TALASA, PA BI, VEROVATNO, BILA U STANJU DA I DANAS ODOLI NEKOJ STRATEGIJSKOJ ATOMSKOJ EKSPLOZIJI.
UVEK SAM SE PITAO KO SU BILI TI TAKO MOĆNI NEPRIJATELJI KOJI SU NATERALI STARE SARDINCE DA PREDUZIMAJU OVAKO DŽINOVSKE PODUHVATE.
ALI, NEĆEMO SADA O TOME... IMAMO JOŠ NEKOLIKO SATI NA RASPOLAGANJU, A ONDA ĆEMO SE SRESTI SA VINSENTOM.
PROFESOR FON HANSEN TVRDI DA JE NJEGOVA TAJNA ISKLJUČIVO „LINGVISTIČKA”, ŠTO PODRAZUMEVA RAD BEZ VELIKE ŽURBE.

„RAD BEZ VELIKE ŽURBE! U KALJARIJU, U NUORU, U MNOGIM VELIKIM GRADOVIMA...”
„...ALI I U ZABAČENIM PLANINSKIM SELIMA...”
„...ISPREPLITALE SU SE NA BRZINU SAOPŠTAVANE VESTI, TAJANSTVENI TELEFONSKI POZIVI...”
„...STARI ARHEOLOG JE BIO NA PUTU DA SVE OTKRIJE... SAD, IZGLEDA DA JE UĆUTKAN...”
„...IZ PREKOOKEANSKIH ZEMALJA STIGLA SU TRI NJEGOVA PRIJATELJA. BOLJE JE DA IH DRŽIMO NA OKU...”
BAR

EVO NAS U BAUNIJU. U SELU JE SAMO JEDNA GOSTIONICA.
BAR
U NJOJ NAS ČEKA FON HANSEN. KLADIO BIH SE DA ĆE SAD UZDISATI I UZDRŽANO SMRCATI...
IL MUFLONE
...MADA ZNAM DA ĆE, U STVARI, BITI PRESREĆAN ŠTO NAS VIDI. ALI DOBRI VINSENT IMA POSEBNU ĆUD.
DOBAR DAN. JA SAM MARTI MISTERIJA... IMAM SASTANAK SA PROFESOROM FON HANSENOM...
VI STE?

VINSENT MI JE MNOGO PRIČAO O VAMA. S NESTRPLJENJEM VAS JE OČEKIVAO...
...MEĐUTIM, NE ZNAM KAKO DA VAM TO KAŽEM...
?
ŠTA SE DESILO? ZAŠTO GOVORITE U PROŠLOM VREMENU? DA, SLUČAJNO, NIJE...
...UMRO? NE, NIJE UMRO IAKO U IZVESNOM SMISLU IZGLEDA KAO DA JE UMRO.
SAD JE U BOLNICI U NUORU. AKO ŽELITE, MOŽETE GA POSETITI.
?
!
IPAK, PLAŠIM SE DA TO NEĆE BITI PRIJATNA POSETA. JADNI PROFESOR NIJE U STANJU NI SA KIM DA RAZGOVARA.

SLEDEĆEG JUTRA U NUORU...
OSPEDALE
...NE MIČE SE... NE GOVORI... IZGLEDA... IZGLEDA DA JE U KATALEPSIJI.
BAŠ TAKO, PROFESORE MISTERIJA. NJEGOVE VITALNE FUNKCIJE SVEDENE SU NA MINIMUM.

OTKUCAJI SRCA JEDVA SE ČUJU. DISANJEM KRV DOBIJA TAMAN TOLIKO KISEONIKA DA SE ODRŽAVA U ŽIVOTU.
NA SVU SREĆU, ENCEFALOGRAF REGISTRUJE AKTIVNOST. KAD BI SE, PRETPOSTAVIMO, PROFESOR HANSEN OPORAVIO, MOGAO BI DA NASTAVI NORMALNO DA ŽIVI.
BIP BIP BIP
ALI TO JE SAMO NADA. POKUŠALI SMO SVE MOGUĆE TERAPIJE, MEĐUTIM NIŠTA SE NE MOŽE UČINITI.
A ŠTA GA JE TO MOGLO DOVESTI U TO STANJE, DOKTORE?
JA...
...POJMA NEMAM, PROFESORE MISTERIJA.
POJMA NEMAM.

OVDE LJUDI VERUJU U CRNU MAGIJU... „ČINI ZA SMRT", „OPERACIJE" KOJE MOGU DA UBIJU ČOVEKA A DA GA NIKO NE DODIRNE.
NARAVNO, JA U TO NE VERUJEM IAKO...
IAKO?
IAKO MORAM PRIZNATI DA MI OVO NIJE PRVI OVAKAV SLUČAJ.
ŠTA SE DRUGIMA DESILO?
JA...
BIĆU OTVOREN. UMRLI SU. ONO MALO ŽIVOTA KOLIKO JE JOŠ BILO PREOSTALO U NJIMA SE LAGANO UGASILO...
...KAO DA SU LUTKE OD VOSKA KOJE SE TOPE NA SUNČEVOJ TOPLOTI.
...LUTKA OD VOSKA...

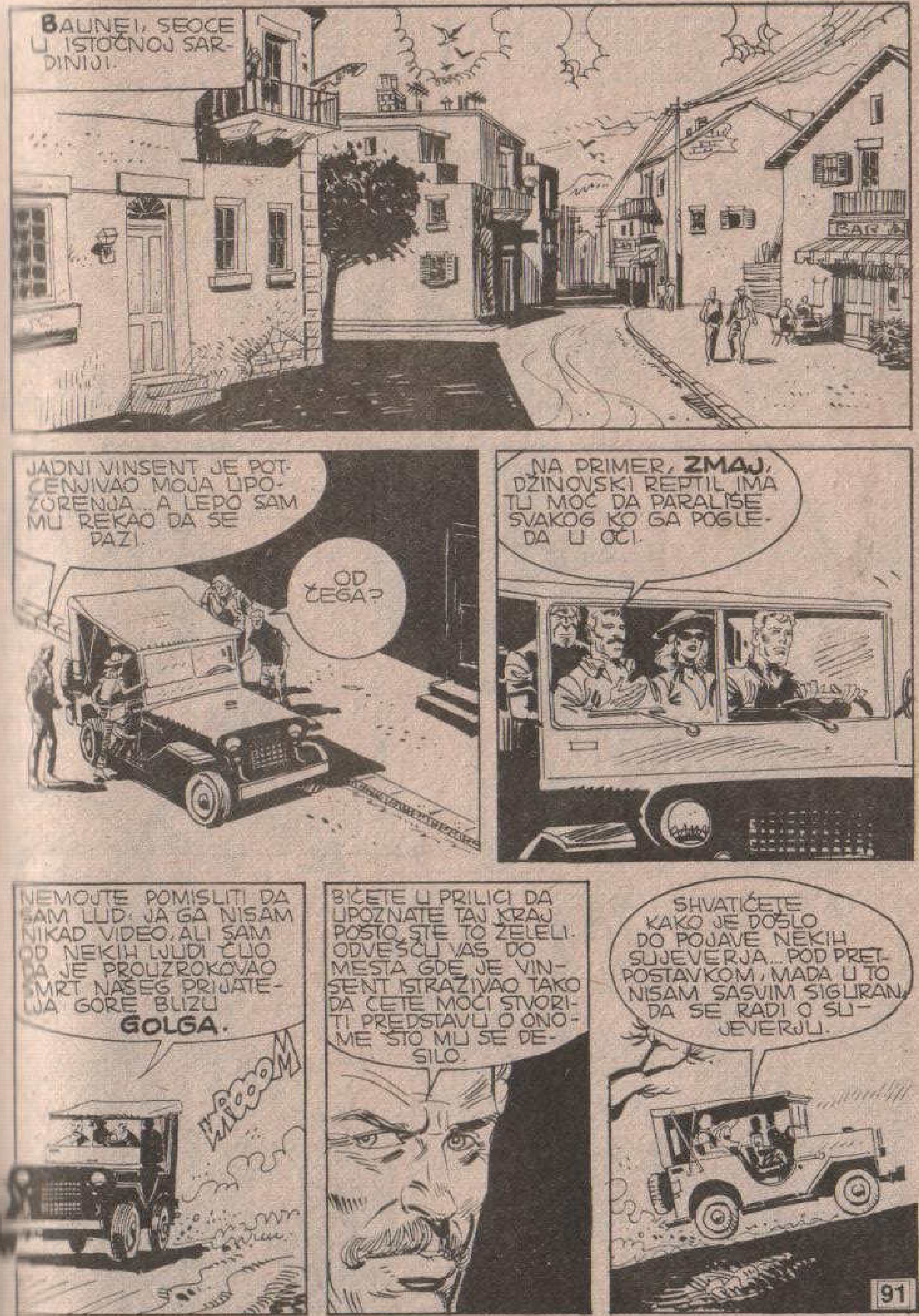
BAUNEI, SEOCE U ISTOČNOJ SARDINIJI.
BAR
JADNI VINSENT JE POTCENJIVAO MOJA UPOZORENJA... A LEPO SAM MU REKAO DA SE PAZI.
OD ČEGA?
NA PRIMER, ZMAJ, DŽINOVSKI REPTIL IMA TU MOĆ DA PARALIŠE SVAKOG KO GA POGLEDA U OČI.
NEMOJTE POMISLITI DA SAM LUD: JA GA NISAM NIKAD VIDEO, ALI SAM OD NEKIH LJUDI ČUO DA JE PROUZROKOVAO SMRT NAŠEG PRIJATELJA GORE BLIZU GOLGA.
WROOOM
BIĆETE U PRILICI DA UPOZNATE TAJ KRAJ POŠTO STE TO ŽELELI. ODVEŠĆU VAS DO MESTA GDE JE VINSENT ISTRAŽIVAO TAKO DA ĆETE MOĆI STVORITI PREDSTAVU O ONOME ŠTO MU SE DESILO.
SHVATIĆETE KAKO JE DOŠLO DO POJAVE NEKIH SUJEVERJA... POD PRETPOSTAVKOM, MADA U TO NISAM SASVIM SIGURAN, DA SE RADI O SUJEVERJU.

„SAN PJETRO IN GOLGO". NEKOLIKO KILOMETARA OD JEDNE STARE MISIJE.
...ZJAPI PONOR KOJI U TOM KRAJU SVI NAZIVAJU „GOLGO".
JOŠ SAMO MALO, PA ĆEMO STIĆI...
HMMM... GRH... HMMM...
SLAŽEM SE S TOBOM, JAVA. FON HANSEN JE STVARNO BIO HRABAR KAD SE SAM, UPRKOS SVOJIM GODINAMA, UPUTIO OVAMO.
ETO, VIDITE, PROFESORE MISTERIJA, VAŠ PRIJATELJ JE SAD IZGOVORIO NEKE GLASOVE KOJI ZA MENE NEMAJU NIKAKVOG SMISLA.

IPAK, VI STE SHVATILI ŠTA JE REKAO. TO JE NEOBJAŠNJIVO, ALI ISTINITO.
IZ ISTOG RAZLOGA MOGU DA VERUJEM U ZMAJA IAKO SEBI TO NE MOGU DA OBJASNIM. NIKO NE KAŽE DA ONO ŠTO SE DEŠAVA OKO NAS MORA OBAVEZNO DA BUDE I RAZUMLJIVO.
VI STE FILOZOF, BEPI?
U IZVESNOM SMISLU. MI SARDINCI SMO NAVIKLI NA USAMLJENOST... JER, KAD JE ČOVEK SAM, IMA MOGUĆNOST DA SVEDE RAČUNE SAM SA SOBOM.
EVO PONORA.
BRR... TO JE MESTO OD KOGA ČOVEKA PODILAZE ŽMARCI.
DA.

POREKLO OVOG PONORA VEROVATNO JE U VEZI SA SAMOM PRIRODOM TERENA.
OVDE U OKOLINI, ZEMLJIŠTE JE PRETEŽNO KREČNJAČKO. ČITAVA OBLAST BOGATA JE PEĆINAMA, OD KOJIH SU NEKE I TURISTIČKE ZNAMENITOSTI.
ALI POSTOJI I LEGENDA KOJA OBJAŠNJAVA NASTANAK OVOG BUNARA BEZ DNA. PRIČA SE DA SU, U DAVNA VREMENA, STANOVNICI BAUNIJA ŽIVELI POD TEROROM JEDNOG ČUDOVIŠTA...
„...DŽINOVSKOG REPTILA VATRENIH OČIJU KOJI JE UBIJAO POGLEDOM I PALIO IONAKO OSKUDNU ŽETVU."
VOOOOP
„ZMAJ JE SVAKE GODINE ODNOSIO DESETAK ŽIVOTA."

JEDNOGA DANA TUDA JE PROLAZIO STARI ČAROBNJAK. NEMOJTE ME PITATI ŠTA JE TAJ MUDRAC TRAŽIO NA SARDINIJI, JER POJMA NEMAM!
„SELJACI SU MU SE OBRATILI I ZAMOLILI GA DA IH OSLOBODI PROKLETSTVA."
„STARAC JE OTIŠAO U PLANINU GDE SE ČUDOVIŠTE KRILO... I POZVAO GA JE NAPOLJE."
„ČUDOVIŠTE JE IZAŠLO IZ PEĆINE I ODMAH JE POGLEDALO ČAROBNJAKA U OČI, NAMERAVAJUĆI DA GA UBIJE..."
„ALI, MUDRAC GA JE GLEDAO POMOĆU JEDNOG MALOG OGLEDALA NEUTRALIŠUĆI TAKO NJEGOVU MOĆ."

„ZATIM JE STARI MUDRIJAŠ UZEO REPTILA ZA REP I TRESNUO GA JE O ZEMLJU."
GROOOOAR
TUMP!
GROOOAAAUARR...
„UDARAO JE NJIME TOLIKO DOK SE ON NIJE POTPUNO IZGUBIO OSTAVIVŠI SAMO OTVOR KOJI JE NAPRAVIO BEŽEĆI."
ŠTA KAŽETE NA TO, PROFESORE MISTERIJA? LEGENDA JE VEOMA ZANIMLJIVA, ZAR NE?
HMM...

DA, INTERESANTNO JE KAKO SU REPTILI I ZMAJEVI SASTAVNI DEO MITOLOGIJE ŠIROM SVETA.
VI SMATRATE DA JE VINSENT SIŠAO DONDE?
PRAVO DA VAM KAŽEM, NE. TAKAV PODUHVAT JE PRAKTIČNO NEMOGUĆ.
ALI, KOLIKO SAM SHVATIO, ČEKAO JE VAS DA JO ZAJEDNIČKI POKUŠATE.
HMM...
ZNATE LI KAKO BISMO MOGLI OVDE U BAUNIJU NABAVITI SPELEOLOŠKU OPREMU?
!

HEJ, PA, VALJDA, NE NAMERAVATE...
ČINJENICE SU SLEDEĆE, BEPI: FON HANSEN JE OVDE NEŠTO NAŠAO, A JA NE ZNAM O ČEMU SE RADI. OTKRIĆE GA JE NATERALO DA PREDUZME ISTRAŽIVANJA.
POSLE TOGA GA JE NEKO ILI NEŠTO, „ZMAJ", KAKO VI TVRDITE, ILI „CRNA MAGIJA", KAKO TVRDI ONAJ LEKAR, ILI MOŽDA JEDNOSTAVNO NEKA NEZGODA ČIJU PRIRODU NIJE LAKO ODGONETNUTI, „IZBACIO IZ STROJA"...
PREMA TOME, MISLIM DA JE JEDINO ŠTO MOŽEMO DA URADIMO TO DA NASTAVIMO NJEGOVA ISTRAŽIVANJA. UKOLIKO BUDEMO OTKRILI ŠTA JE TRAŽIO, MOŽE SE DESITI DA ĆEMO USPETI DA OTKRIJEMO I ZAŠTO JE DOŠLO DO TE IZNENADNE KATALEPSIJE.
DA. SVE ŠTO STE REKLI ZVUČI RAZUMNO. SAMO ŠTETA ŠTO SE, KAD BUDETE SIŠLI U JAMU, VIŠE NEĆETE VRATITI.
JA SAM VAS UPOZORIO. NO, NE MOGU VAS PRISILITI DA SE PREDOMISLITE! ALI ZNAJTE DA GRDNO GREŠITE.

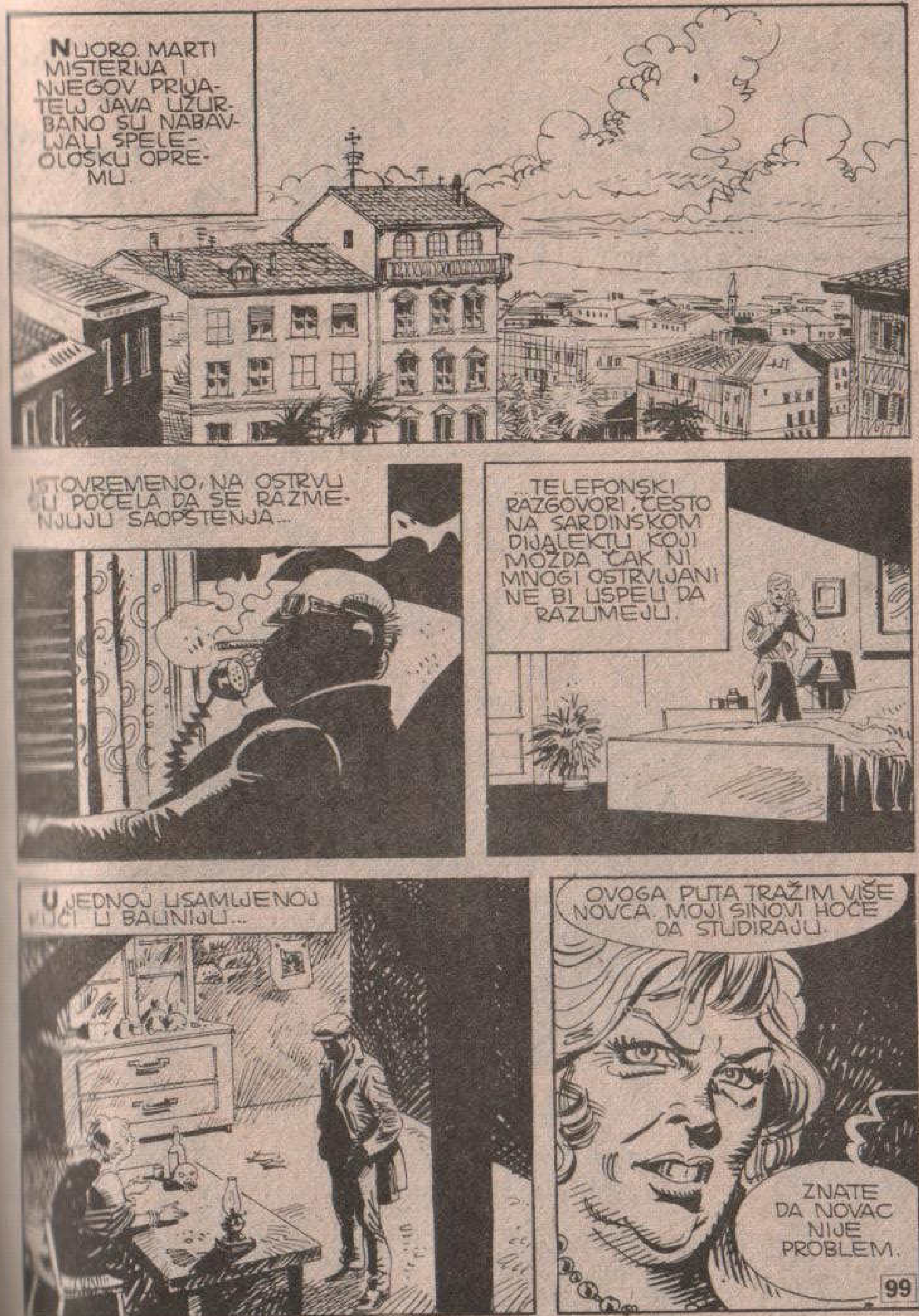
NUORO. MARTI MISTERIJA I NJEGOV PRIJATELJ JAVA UZURBANO SU NABAVLJALI SPELEOLOŠKU OPREMU.
ISTOVREMENO, NA OSTRVU SU POČELA DA SE RAZMENJUJU SAOPŠTENJA...
...TELEFONSKI RAZGOVORI, ČESTO NA SARDINSKOM DIJALEKTU, KOJI MOŽDA ČAK NI MNOGI OSTRVLJANI NE BI USPELI DA RAZUMEJU.
U JEDNOJ USAMLJENOJ KUĆI U BAUNIJU...
OVOGA PUTA TRAŽIM VIŠE NOVCA. MOJI SINOVI HOĆE DA STUDIRAJU.
ZNATE DA NOVAC NIJE PROBLEM.

DOBRO POTREBNO MI JE... VI VEĆ ZNATE ŠTA
ALI... ZAR NE BI MOGLO I BEZ TOGA?
ŽURI NAM SE, A TO ŠTO TRAŽITE NIJE LAKO NABAVITI.
TO JE NEOPHODNO. U PROTIVNOM, PUCAJTE U NJEGA IZ PUŠKE.
NE, TO NE DOLAZI U OBZIR.
SPROVELI BI ISTRAGU OSIM TOGA, ON JE STRANI DRŽAVLJANIN I VRLO JE POZNAT.
POKUŠAĆU DA PRONAĐEM TO ŠTO VAM JE POTREBNO. I TO ŠTO BRŽE MOGU.

U LINEI...
DESILO SE NEŠTO VRLO ZANIMLJIVO. JEDNA GLUPOST, BEZ IKAKVOG SMISLA, ALI IPAK NISAM U STANJU DA JE SHVATIM.
UPRAVO SAM UREĐIVALA NOKTE. MOLIM TE SAMO BEZ KOMENTARA O ŽENSKOJ TAŠTINI.
KAD...
DA LI TI SE DESILO DA
DNOM, IZ ČISTA MIRA, PRIMETIŠ
IO ČEMU NIKAD NISI POKLANJAO
EBNU PAŽNJU? PRE NEKOLIKO
ANA, POSMATRAJUĆI TURPIJU ZA NOK-
POMISLILA SAM, TEK TAKO, DA SE
UPILA I DA BI JE TREBALO PROMENITI.
MEĐUTIM, MALOČAS SAM ZAPAZILA DA JE PROMENJENA. I, MADA JE TO ISTI MODEL, IPAK NIJE MOJA TURPIJA.

NEKO MI JE ZAMENIO TURPIJU, VEROVATNO OVDE U HOTELU. ALI ZAŠTO JE TO URADIO?
HMM...
JESI LI SIGURNA? PRAVO DA TI KAŽEM, MENI TO IZGLEDA NEMOGUĆE.
KAŽEM TI DA JESAM. OČIGLEDNO, TO TI NE MOGU I DOKAZATI, ALI UBEĐENA SAM.
PA, POKUŠAĆU DA SE RASPITAM KOD BEPIJA. NARAVNO, DISKRETNO.
SAD MORAMO PROVERITI OPREMU. SUTRA SILAZIMO U PROVALIJU GOLGO.
NADAMO SE DA ĆEMO PRONAĆI NEŠTO JER, KAKO IZGLEDA, FON HANSEN SE NEĆE SKORO OPORAVITI.

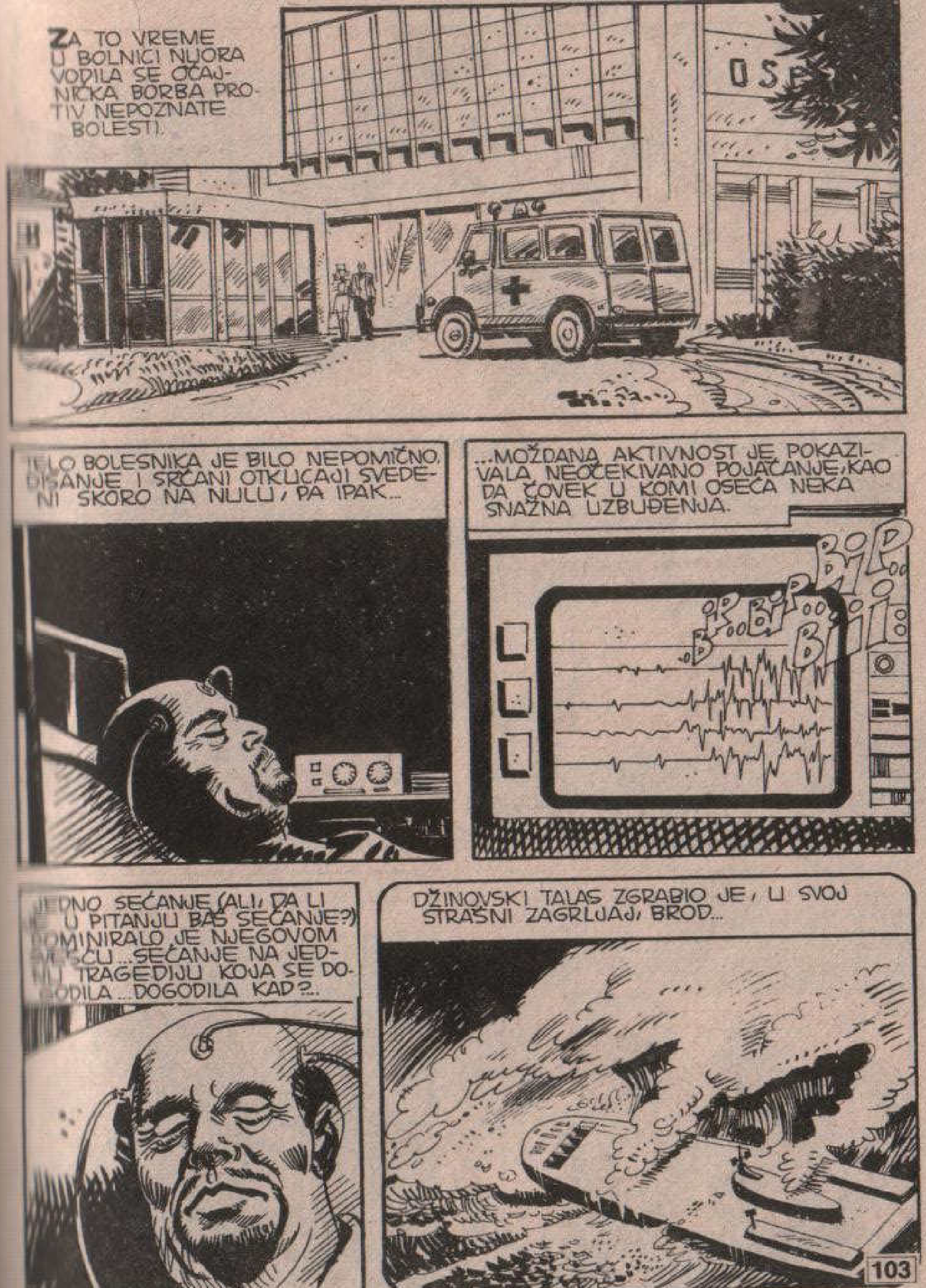
ZA TO VREME U BOLNICI NJORA VODILA SE OČAJNIČKA BORBA PROTIV NEPOZNATE BOLESTI.
TELO BOLESNIKA JE BILO NEPOMIČNO. DISANJE I SRČANI OTKUCAJI SVEDENI SKORO NA NULU, PA IPAK...
...MOŽDANA AKTIVNOST JE POKAZIVALA NEOČEKIVANO POJAČANJE, KAO DA ČOVEK U KOMI OSEĆA NEKA SNAŽNA UZBUĐENJA.
JEDNO SEĆANJE (ALI, DA LI JE U PITANJU BAŠ SEĆANJE?) DOMINIRALO JE NJEGOVOM SVEŠĆU... SEĆANJE NA JEDNU TRAGEDIJU KOJA SE DOGODILA... DOGODILA KAD?..
DŽINOVSKI TALAS ZGRABIO JE, U SVOJ STRAŠNI ZAGRLJAJ, BROD...

IZGLEDALO JE DA SE NJEGOVOJ SNAZI NIŠTA NE MOŽE SUPROTSTAVITI. PA IPAK...
UTROBA BRODA JE IZDRŽALA. LJULJALA SE, TONULA, IZRANJALA NA POVRŠINU.
PRED RAZBESNELIM MOREM, LJUDI SU ISTRČALI IZ SVOJIH KABINA...
...ČUDNA SVETLA SEVALA SU NEBOM...

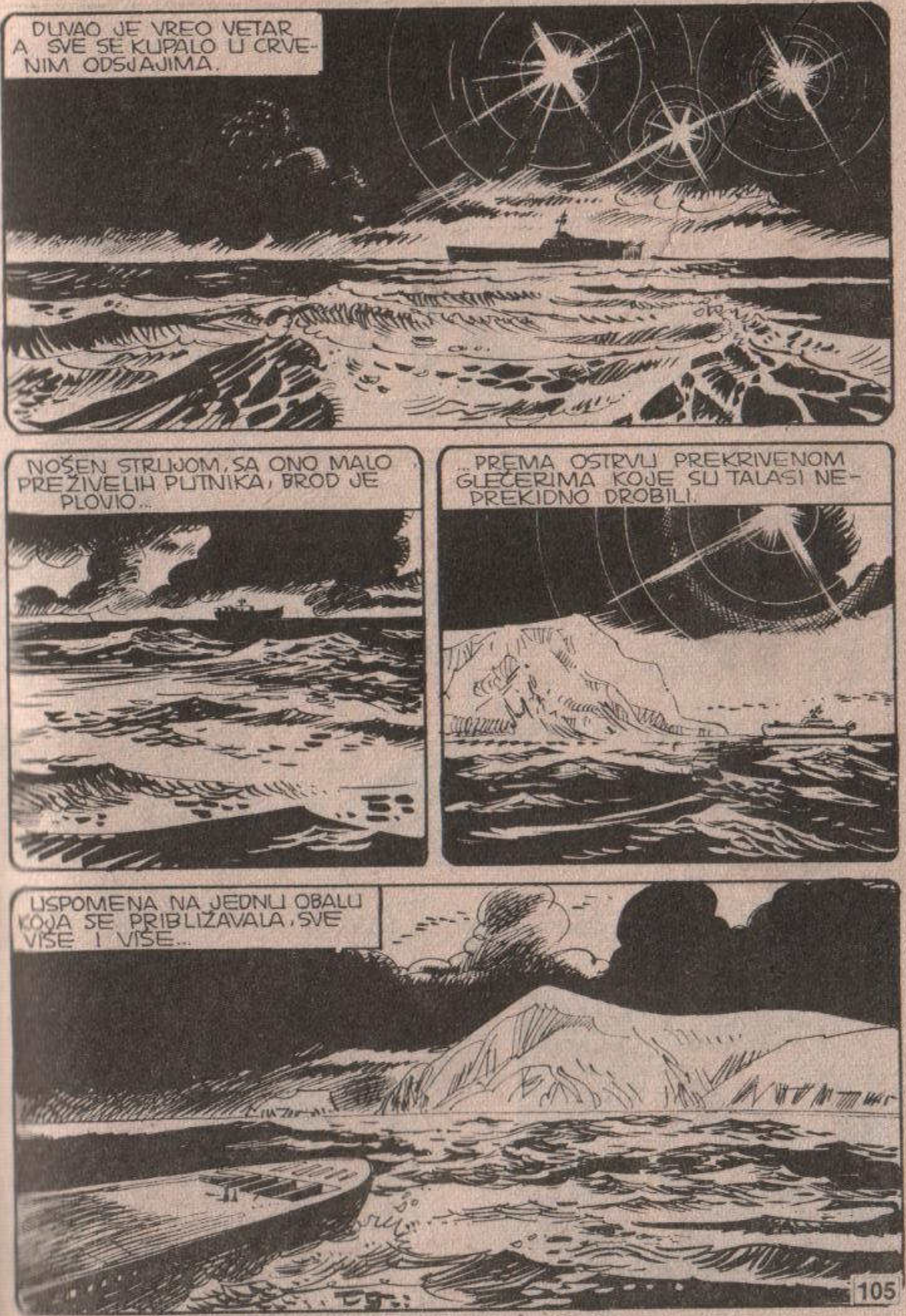
DUVAO JE VREO VETAR A SVE SE KUPALO U CRVENIM ODSJAJIMA.
NOŠEN STRUJOM, SA ONO MALO PREŽIVELIH PUTNIKA, BROD JE PLOVIO...
...PREMA OSTRVU PREKRIVENOM GLEČERIMA KOJE SU TALASI NEPREKIDNO DROBILI.
USPOMENA NA JEDNU OBALU KOJA SE PRIBLIŽAVALA, SVE VIŠE I VIŠE...

...NEOPISIVA UZBUĐENJA I JEDNA REČENICA...
„CURAIA PREHABIA PIRE URACO"... ŠTA ZNAČI TA REČENICA?
BIP BIII BIP
...OH, DA... SAD SU USPOMENE MANJE ZBRKANE...
...BILA JE ISPISANA NA JEDNOM KOMADU KAMENA, ČUDNIM SLOVIMA, SLIČNIM NAŠIMA...
...TO JE SENZACIONALNO OTKRIĆE KOJE MOŽE DA DOKAŽE... OH, ŠTA MOŽE DA DOKAŽE?...
...I KAKVE VEZE TO IMA SA ONIM BRODOM? MARTI? MORAM OBAVESTITI MARTIJA!

TU SMO!
PRIPREMITE OPREMU. DIJANA, POSLEDNJI PUT ŽELIM DA TE ZAMOLIM!
NEMOJ DA SILAZIŠ. VIŠE BIH VOLEO DA SE NE IZLAŽEŠ OPASNOSTI.
MARTI MISTERIJA...
...HILJADU PUTA SAM TI REKLA I PONAVLJAM TI I PO HILJADU I PRVI PUT... ČINJENICA DA SAM ŽENA NE ZNAČI I DA SAM BESPOMOĆNA...
I JA SAM VINSENTOVA PRIJATELJICA... I JA BIH SVE UČINILA DA SE ON IZVUČE IZ TOG STANJA KOME.

DOBRO... POBEDILA SI.
KOPČE SU ČVRSTO ZABODENE. SILAZIMO.
TROJE HRABRIH LJUDI SU ZAPOČELI SPUŠTANJE U PONOR GOLGA.
A ZA TO VREME U JEDNOJ KOLIBI IZVAN BALINIJA...

JUTROS SU OTIŠLI U GOLGO. TI SI OBEĆALA DA...
ČEKAJ!
TREBALO JE DA MI VI DONESETE ODREĐENE STVARI. MEĐUTIM, ŠTA STE MI DALI?
TURPIJICU SA MALO PRAHA OD NOKTIJU... NEKOLIKO VLASI POKUPLJENIH SA JASTUKA...
...IAKO VI NE VERUJETE, OVO JE EGZAKTNA NAUKA. AKO NEMAM TAČNE DOZE, TEŠKO JE DOBITI ŽELJENE REZULTATE.
MAGIJA ĆE BITI SLABA. ZATO MORAMO ČEKATI POGODAN TRENUTAK DA BISMO JE BOLJE ISKORISTILI.

DO ĐAVO-LA!... OVO JE MNOGO TEŽE NEGO ŠTO SAM OČEKIVAO.
VRATI SE, MARTI. POTRAŽIĆEMO NEKI DRUGI PROLAZ.
ČEKAJ. AKO USPEM DA ZABODEM JEDAN KLIN, TREBALO BI DA NAM KRENE NABOLJE.
EVO... OVAKO...
EVO... OVAKO...

SADA!
CAK
AHHHHH!
RGH!
MARTI... ŠTA...
...I SADA!
CAK
AHHHHH!
OH! MARTI!

AHHHH! AHHHH!
BILO BI DOBRO DA SE NALAZI NA SREDINI SPUSTA... AKO JA NE USPEM DA GA UBIJEM, TO ĆE UČINITI PAD.
ALI, TAMO SU I NJEGOVIH DVOJE PRIJATELJA. MOŽDA...
I NA NJIH SAM MISLILA...
MARTI... KAKO SI? ŠTA SE DESILO?

OSETIO SAM STRAŠAN UBOD... KAO DA ME JE NEKO NOŽEM PROBO.
AHHHHH!
BUDI ŠTO MIRNIJI, KLATI SE PREMA ZIDU, PA POKUŠAJ DA SE ZAKAČIŠ... MI SILAZIMO...
POKRETOM ISKUSNE PLANINARKE, DIJANA JE OSLOBODILA NEKOLIKO METARA KONOPCA...
...PA JE POČELA DA SE SPUŠTA UPOREDO SA PRIJATELJIMA.
SADA!

CAK
AHHHH!
CAK
CAK
MARTI... JA...
AAAAHHHHH

U TROŠNOJ KUĆICI...
SAD JE NA REDU ONAJ TREĆI!
CAK
RCHRRR
BIO JE SVESTAN DA SU MARTIJEV I DIJANIN ŽIVOT U NJEGOVIM RUKAMA.
ČVRSTO SE DRŽEĆI ZA STENU, JAVA SE PREVIJAO OD BOLA...

UPRKOS BOLU KOJI JE U STANJU SAMO ON DA IZDRŽI, POKUŠAVAO JE DA SE ODRŽI...
CAK
NE OSVRĆUĆI SE NA STRAŠNE PROBODE, JAVA JE OSLOBODIO KOPČU...
KLIK
...PA JE, BEZ OBEZBEĐENJA, POČEO DA SE PENJE NA POVRŠINU.

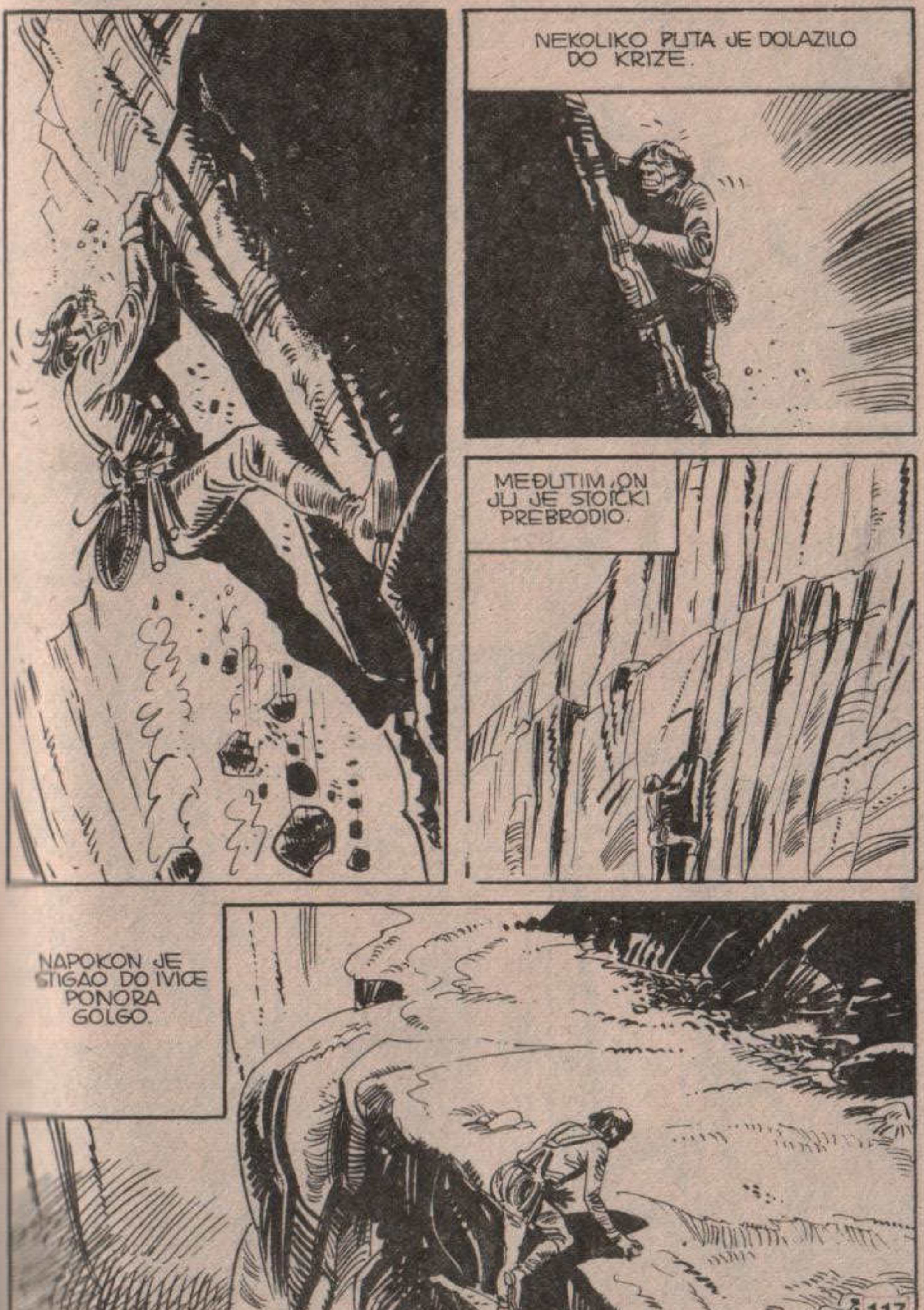
NEKOLIKO PUTA JE DOLAZILO DO KRIZE.
MEĐUTIM, ON JU JE STOIČKI PREBRODIO.
NAPOKON JE STIGAO DO IVICE PONORA GOLGO.

BRZO, POPUT MUNJE, PRIŠAO JE STENAMA ZA KOJE SU BILA PRIČVRŠĆENA UŽAD...
...OTKAČIO IH...
...PA SE NAPREGAO IZ SVE SNAGE, DA IZVUČE SVOJE PRIJATELJE.
ALI, BOL JE BIO GOTOVO NEPODNOŠLJIV. ONDA...
...NEANDERTALAC JE PROMENIO TAKTIKU, PA POČEO POLAKO DA SPUŠTA KONOPCE...
...TAKO DA MARTIJU I DIJANI, OMOGUĆI MEKO SPUŠTANJE NA DNO PROVALIJE.

DO ĐAVOLA... NE RAZUMEM ŠTA...
JOŠ I SAD... GLAVA MI JE TEŠKA KAO DA IMA ČITAVU TONU.
ISTO, I JA OSEĆAM, MARTI!
OSIM TOGA, OSETILA SAM STRAŠNE BOLOVE... I IMALA SAM UTISAK KAO DA LEBDIM U VAKUUMU, POTPUNO BEZ SNAGE.
I MENI SE TO ISTO DESILO. KAO DA MI TELO PROBADAJU DŽINOVSKE IGLE.

OVO JE ZAVRŠNI UBOD... POSLE MAGIJA VIŠE NEĆE IMATI DEJSTVA.
AHHH!
SAD SU MRTVI?
PONAVLJAM, VAM DA OVE ČINI NISU U STANJU DA IH UBIJU, VEĆ DA ĆE PAD U PROVALIJU IZAZ-VATI SMRT.
MGR

JAVA!... ON NAS JE SPUSTIO OVAMO.
DOBRO SMO, STARI MOJ... SAMO DA SE ONI PROBODI NE PONOVE...
ČUDNO... IZUZETNO SU BOLNI.
JA SE, MEĐUTIM, BOJIM DA ZNAM O ČEMU SE RADI...
ŽAO MI JE ŠTO SAM OLAKO PREŠAO PREKO ONE EPIZODE U VEZI SA TURPI-JOM ZA NOKTE.
DIJANA, PLAŠIM SE DA SMO ŽRTVE „MAGIJE". NEKO NAS-TOJI DA NAS ZAUSTAVI.
OH... ISTO ŠTO SE DESILO I VIN-SENTU.
DA... I PITAM SE KAKO TO DA NISMO ZAVR-ŠILI KAO ON.

MG... GR
SPASAO SI NAS, JAVA. DA NIJE BILO TEBE, SAD BISMO, VEROVATNO, LEŽALI OVDE POTPUNO SMRVLJENI.
AKO JE TAČNO DA SU POKUŠALI DA NAS UKLONE, TO POTVRĐUJE MOJU TEORIJU: OVDE SE KRIJE NEŠTO VEOMA VAŽNO.
SAD MORAMO DA PROUČIMO KAKO DA SE KREĆEMO. JA SAM ZA...
HMGRR... RGHRR...
ŠTA JE, JAVA? NEKOG SI „OSETIO"?
NA IVICI PROVALIJE...
NE ZNAM DA LI SU JOŠ ŽIVI I NEĆU TO DA SAZNAM.

MEĐUTIM, BEZ OVOGA...
CAK
...VIŠE SE NEĆE OVAMO POPETI...
STO MU GROMOVA!
NEKO JE PRESEKAO KONOPCE!
FLAP
EVO ŠTA JE JAVA NANJUŠIO! SAD SMO OVDE ZAROBLJENI.
ŠTA... ŠTA MOŽEMO DA URADIMO, MARTI?

NE VERUJEM DA BISMO MOGLI DA SE USPUŽEMO UZ STENE. POTRAŽIMO NEKI DRUGI IZLAZ.
I, UZDAJMO SE U SREĆU. AKO INDIJANA DŽONS UVEK USPE DA SE IZVUČE, ZAŠTO TO NE BISMO MOGLI I MI?
OSVETLJAVAJUĆI PUT BATERIJOM, TROJE HRABRIH LJUDI POČELI SU ISPITIVANJE PONORA...
...ČIJE SU SE STRANE POSTEPENO PRIBLIŽAVALE SUŽAVAJUĆI PROLAZ.
...SVE DOK SE NISU SPOJILE ZATVORIVŠI PROLAZ.

MARTI... GLEDAJ GORE!
NE LIČI LI TI ONO NA NEKI NATPIS?
HMM...
...MOGLO BI BITI I TO, ALI I OBIČNE PUKOTINE U STENI. SUVIŠE JE VISOKO DA BIH GA MOGAO PAŽLJIVO RAZGLEDATI.
MOŽDA JE VINSENT BAŠ TO TRAŽIO.
...MOŽEBITI. ON JE STVARNO I GOVORIO O NEKOJ „LINGVISTIČKOJ TAJNI“
ALI, ČAK I DA JE TAKO, NE MISLIM DA JE TO DOVOLJAN RAZLOG DA GA UKLONE.

EVO DRUGOG KRAJA PONORA. IMAM NEKI LOŠ PREDOSEĆAJ.
NI OVDE NEMA NIKAKVOG PROLAZA. ŠTO MU GROMOVA!
NALAZIMO SE U NEKOJ VRSTI MIŠOLOVKE. SVE JE OVO VEOMA ČUDNO.
JEDINO OBJAŠNJENJE JESTE DA SMO POGREŠILI. FON HANSEN NIJE U KOMI ZBOG NEKOG PRIRODNOG UZROČNIKA. A ONI PROBODI KOJE SMO OSETILI VEROVATNO SU POSLEDICA NEČEG ŠTO SMO POJELI.
GHHH...
DA, ZNAM DA TI NISI UBEĐENA U TO, A NISAM BAŠ NI JA. S DRUGE STRANE, ŠTA OVDE IMA DRUGO DA SE VIDI OSIM OVIH PROKLETIH STENA?

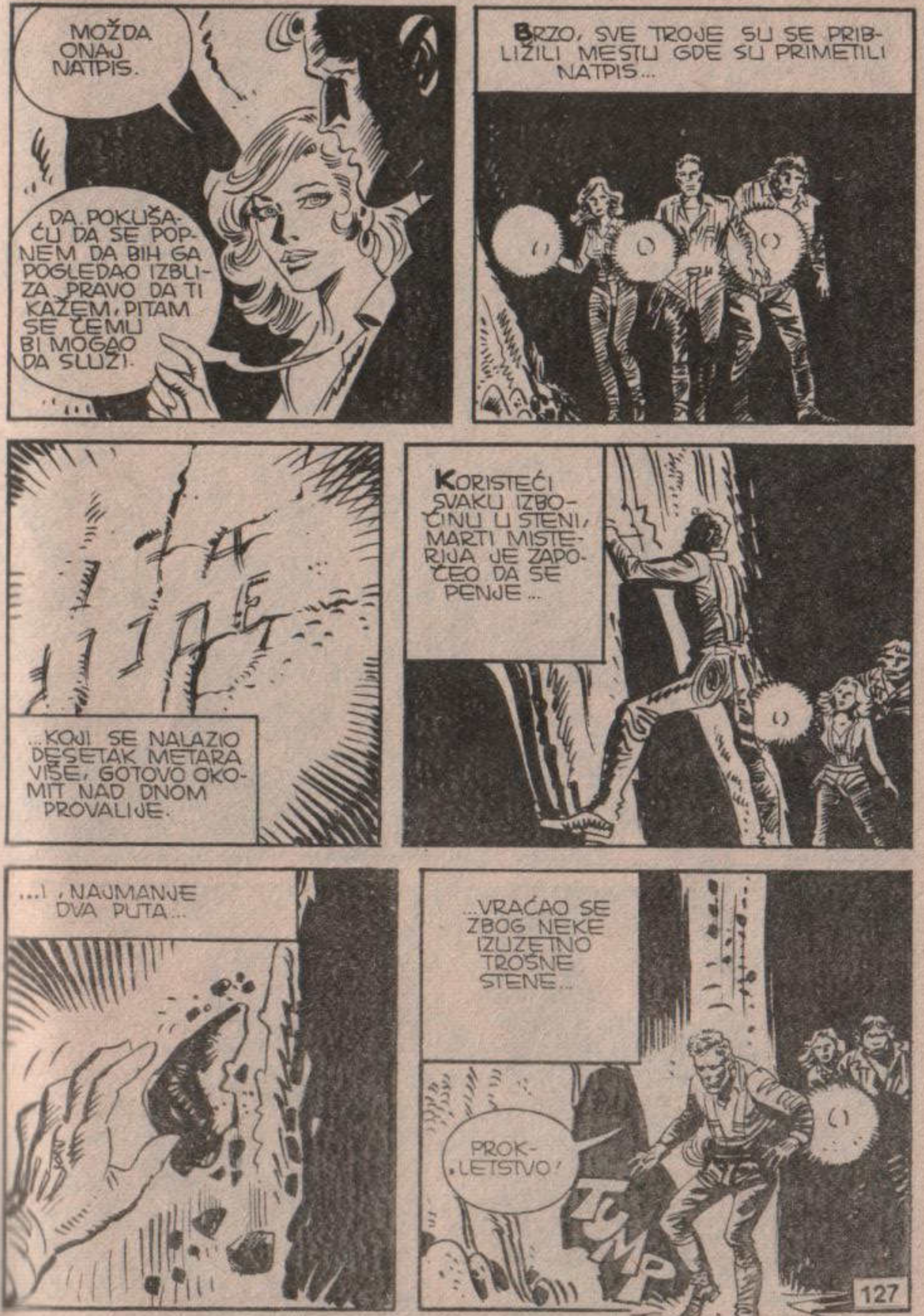
MOŽDA ONAJ NATPIS.
DA. POKUŠAĆU DA SE POPNEM DA BIH GA POGLEDAO IZBLIZA. PRAVO DA TI KAŽEM, PITAM SE ČEMU BI MOGAO DA SLUŽI.
BRZO, SVE TROJE SU SE PRIBLIŽILI MESTU GDE SU PRIMETILI NATPIS...
...KOJI SE NALAZIO DESETAK METARA VIŠE, GOTOVO OKOMIT NAD DNOM PROVALIJE.
KORISTEĆI SVAKU IZBOČINU U STENI, MARTI MISTERIJA JE ZAPOČEO DA SE PENJE...
...I, NAJMANJE DVA PUTA...
...VRAĆAO SE ZBOG NEKE IZUZETNO TROŠNE STENE...
PROKLETSTVO!
TUMP

A ONDA, NAJZAD...
USPEO SAM... AKO BUDEM MOGAO DA ODRŽIM RAVNOTEŽU, RAZGLEDAĆU GA.
HMM...
POGREŠNA PRETPOSTAVKA, U PITANJU SU OBIČNE PRIRODNE ŠARE...
SAD NAM OSTAJE SAMO DA SE POMIRIMO SA ČINJENICOM DA JE OVO PROVALIJA POPUT BEZBROJ DRUGIH.

ČEKAJ!
POVLAČIM SVE ŠTO SAM REKAO. MOŽDA BAŠ I NIJE TAKO OBIČNA KAO ŠTO SMO MISLILI.
ODOZDO JE NEMOGUĆE VIDETI ZBOG FORMACIJE STENA... ALI NA KRAJEVIMA PROVALIJE IMA NEŠTO VEOMA ZANIMLJIVO.
MOŽDA SMO USPELI, NARODE! ODMAH SILAZIM.
GORI JE OD DEČAKA SAD JE POTPUNO PROMENIO RASPOLOŽENJE, KAO DA JE ZABORAVIO DA SE NALAZI U ŽIVOTNOJ OPASNOSTI.

GORE, OKO PET METARA OD DNA, NALAZI SE JEDAN OTVOR...
ODAVDE SE NE VIDI, JER GA ONA STENA SKRIVA.
POPNIMO SE! TO NAM JE JEDINA NADA ZA SPAS.

POSLE NEKOLIKO MINUTA...
UH, SMIRI SE! OTKUD TI TOLIKA ENERGIJA?
USPELI SMO! GLEDAJTE!
EVO... ŠTA KAŽETE NA OVO?
MISLIM DA SE RADI O ULAZU U JEDAN „DOMUS DE JANAS", POTPUNO NEPOZNAT ARHEOLOZIMA.
„DOMUS DE JANAS"?
DA, TO ZNAČI „KUĆA VEŠTICA" ILI „VILA", AKO TI SE TO VIŠE SVIĐA. TO JE BILO MESTO ZA OBREDE DREVNIH STANOVNIKA SARDINIJE.

TU JE I JEDAN ČUDAN NATPIS, JER...
STO MU GROMOVA!
NAPISAN JE NA ETRURSKOM!
ETRURSKOM? ALI, NIJE MOGUĆE!
SAD MISLIM DA ZNAM ŠTA JE FON HANSEN TRAŽIO. GLEDAJ... NEDOSTAJE JEDAN KOMAD...
MOGAO BIH SE KLADITI DA JE NA NEKI NAČIN ZAVRŠIO U NJEGOVIM RUKAMA... I DA JE, NE ZNAM KAKO, USPEO DA UTVRDI.

TO JE BILO DOVOLJNO DA POŽELE DA GA UKLONE?
NE ZNAM. SA ISTORIJSKO-ARHEOLOŠKE TAČKE GLEDIŠTA RADI SE O JEDNOM SENZACIONALNOM OTKRIĆU.
VIDIŠ, POREKLO SARDINACA NIJE BAŠ SASVIM IZVESNO. VEROVATNO SE, KAKO SAM VEĆ REKAO, RADI O NARODIMA SA OBALA SREDOZEMLJA KOJI SU SE ISKRCALI NA OSTRVO.
„PRVI TRAGOVI TOG NARODA POTIČU IZ 2500. GODINE PRE NAŠE ERE... U TOM PERIODU RAZVIJALI SU TRI RAZLIČITE KULTURE..."
...JEDNU ZVANU ARZAHENA I LOKALIZOVANU PRETEŽNO NA DANAŠNJOJ SMARAGDNOJ OBALI, DRUGU NAZVANU „SAN MIKELE", U SEVERNOJ SARDINIJI...
...I TREĆU KULTURU, RASPOSTRANJENU I PO DRUGIM OBLASTIMA SREDOZEMLJA, NAZVANU „SUD U OBLIKU ZVONA".

„STARI SARDINCI SU, UGLAVNOM, ŽIVELI PO SELIMA SASTAVLJENIM OD KOLIBA A, PONEKAD, I U ZAKLONIMA ISPOD STENA."
„MRTVE SU SAHRANJIVALI U GROBOVE POD VELIKOM ZEMLJANOM MOGILOM."
ALI, SPECIJALNO SU SE IZDVAJALI U GRADNJI TAKOZVANIH „DOMUS DE JANAS", NA KOJU SMO, VEROVATNO, BAŠ SAD NAIŠLI.
TO SU BILE PODZEMNE GRAĐEVINE DOBIJENE ISKOPIMA U SRCU PLANINE, SASTAVLJENE OD JEDNE ILI DVE ĆELIJE.
SLUŽILE SU KAO GROBOVI, A VEROVATNO I ZA OBAVLJANJE DOSAD JOŠ NERAZJAŠNJENIH RITUALA.
„NURAGE", KAO ONE KOJE SMO POSETILI JAVLJAJU SE HILJADU GODINA KASNIJE. KAO ŠTO SAM TI VEĆ REKAO, TO SU BILE ODBRAMBENE GRAĐEVINE I MOGLE SU DA ODOLE SVAKOJ VRSTI ORUŽJA.

„TO NIJE SPREČILO KARTAGINJANE DA POSTEPENO OSVOJE SARDINIJU ZAHVALJUJUĆI DUGIM OPSADAMA KOJE SU PRISILJAVALE STANOVNIKE NURAGA DA SE PREDAJU ZBOG GLADI."
TO VAM JE, VEOMA SKRAĆENA, ISTORIJA STARE SARDINSKE CIVILIZACIJE. KAMENA PLOČA KOJU SMO UPRAVO PRONAŠLI MOŽE NAM BITI DOKAZ DA SARDINCI PRE NURAGA NISU NASELILI OSTRVO...
KORZIKA
LACIO
RIM
TIRENSKO MORE
NUORO
SARDINIJA
BAUNEI
KALJARI
„...VEĆ DA SU IŠLI DO KONTINENTA GDE SU STVORILI LOZU ČIJI SU KORENI JOŠ NEJASNI: ETRURSKU LOZU..."
HMM...
SEĆAŠ LI SE ONOG LUDAKA ZVANOG SAZANI, MARTI? ON JE IMAO SASVIM DRUGAČIJU TEORIJU...
„ON JE TVRDIO DA SU ETRURCI BILI PRIMITIVAN NAROD, NEPISMEN, NA VEOMA NISKOM NIVOU CIVILIZACIJE"...

„ZA SVE ŠTO SU SAZNALI MOGU DA ZAHVALE SUSRETU SA DVA STANOVNIKA ATLANTIDE, „USPAVANA" U JEDNOJ PODZEMNOJ GROBNICI, PA PROBUĐENA PRE VREMENA."
„SEĆAŠ LI SE? SAZANI JE TVRDIO DA SU ONI NAUČILI TAJ NAROD SVOM JEZIKU I SVOME PISMU."
TVRDIO JE I DA JE SUSRET SA TIM BIĆIMA IZ PROŠLOSTI BIO POVOD ZA NASTAJANJE ČITAVOG NIZA LEGENDI I TRADICIJA KOJE SU SE VEKOVIMA ODRŽALE.
SEĆAM SE, VRLO DOBRO SE SEĆAM.
NIKAD NISMO MOGLI DA SAZNAMO DA LI SAZANI GOVORI ISTINU. OVA KAMENA PLOČA BI MOGLA BITI DOKAZ DA JE NJEGOVA TEORIJA BILA SAMO PLOD NJEGOVE MAŠTE.
AKO SU ETRURCI, ZAISTA, POREKLOM SA SARDINIJE I AKO SU VEĆ IMALI SVOJE PISMO, TO BI U POTPUNOSTI BILO U PROTIVREČNOSTI SA ONIM ŠTO JE TAJ JADNIK TVRDIO.

RRCHHH!
HMM... MISLIM DA SI U PRAVU, JAVA.
OVO NIJE TRENUTAK ZA PREPUŠTANJE FILOLOŠKIM RASPRAVAMA... PRVO MORAMO DA IZAĐEMO ODAVDE.
OSTAJE NAM SAMO NADA DA OVAJ PROLAZ VODI NAPOLJE I DA SE UZDAMO U SREĆU.

BOLNICA U NUORU...
PONOVO JE GRAFIKON FON HANSENOVOG ENCEFALOGRAFA REGISTROVAO SNAŽNU CEREBRALNU AKTIVNOST KOJA JE BILA IZNENAĐUJUĆA, JER SU MU SVE OSTALE ŽIVOTNE FUNKCIJE BILE SVEDENE NA MINIMUM.
..BIP..BIP.. ..BIP ..BIP
NEVEROVATNO. PITAM SE O ČEMU RAZMIŠLJA.
JADNI ČOVEK. SIGURNO SE STRAŠNO MUČI.
MUČI? DA, PRIZORI NJEGOVE VIZIJE BILI SU STVARNO MUČNI. LED, SNEG, UDARI SNAŽNOG VETRA...

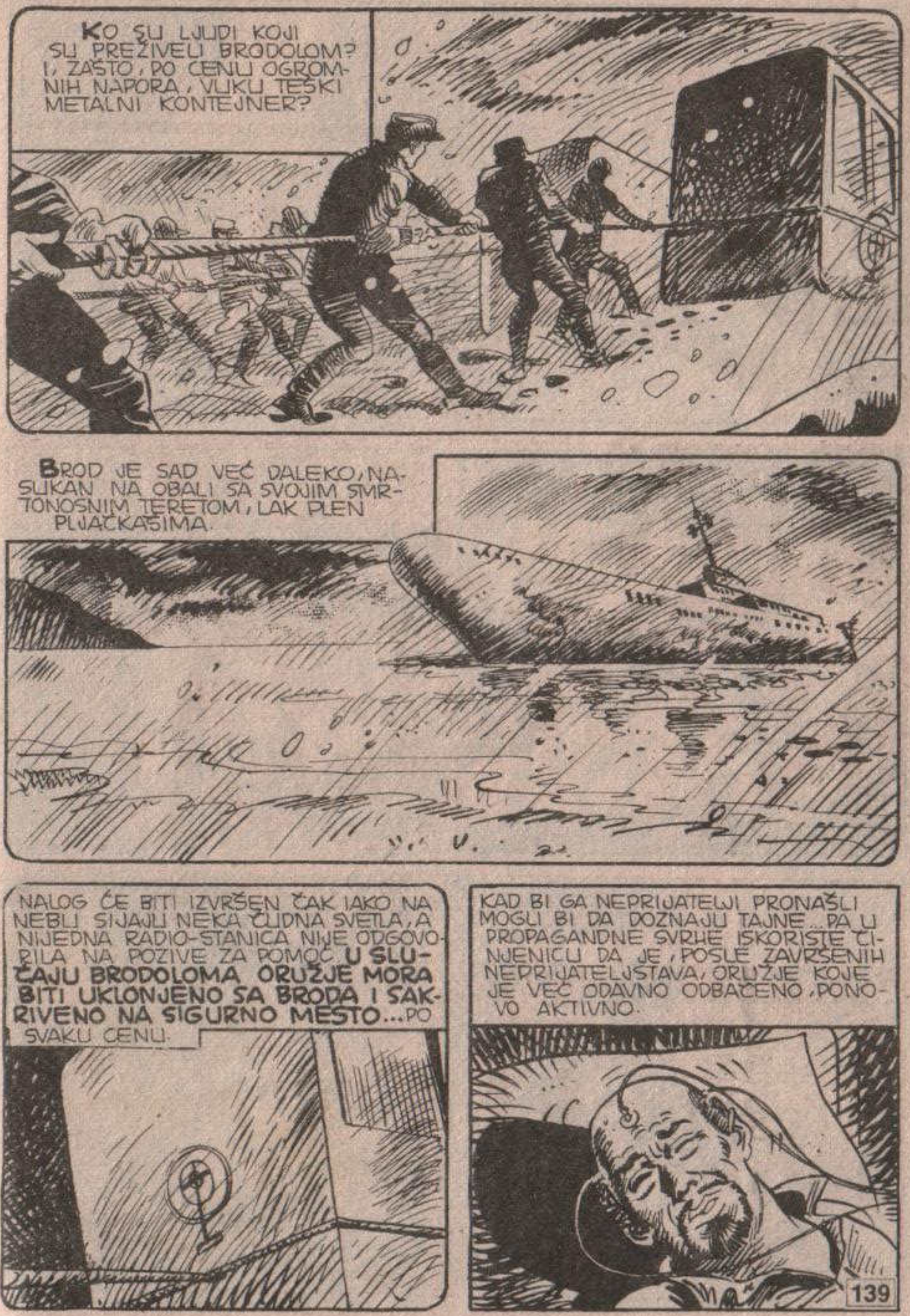
KO SU LJUDI KOJI SU PREŽIVELI BRODOLOM? I, ZAŠTO, PO CENU OGROMNIH NAPORA, VUKU TEŠKI METALNI KONTEJNER?
BROD JE SAD VEĆ DALEKO, NASUKAN NA OBALI SA SVOJIM SMRTONOSNIM TERETOM, LAK PLEN PLJAČKAŠIMA.
NALOG ĆE BITI IZVRŠEN ČAK IAKO NA NEBU SIJAJU NEKA ČUDNA SVETLA, A NIJEDNA RADIO-STANICA NIJE ODGOVORILA NA POZIVE ZA POMOĆ. **U SLUČAJU BRODOLOMA ORUŽJE MORA BITI UKLONJENO SA BRODA I SAKRIVENO NA SIGURNO MESTO...** PO SVAKU CENU.
KAD BI GA NEPRIJATELJI PRONAŠLI MOGLI BI DA DOZNAJU TAJNE... PA U PROPAGANDNE SVRHE ISKORISTE ČINJENICU DA JE, POSLE ZAVRŠENIH NEPRIJATELJSTAVA, ORUŽJE KOJE JE VEĆ ODAVNO ODBAČENO, PONOVO AKTIVNO.

ULAZ U „DOMUS DE JANUS" OBIČNO SE SASTOJI OD DUGAČKOG HODNIKA IZDUBLJENOG U STENI.
U NJEMU SE ČESTO OTVARA OKRUGLI OTVOR...
...KOJI PREKO JEDNOG VERTIKALNOG OKNA VODI KA LAVIRINTU ĆELIJA.
MORAMO OVUDA SIĆI DOLE SE PROLAZ PROŠIRUJE.

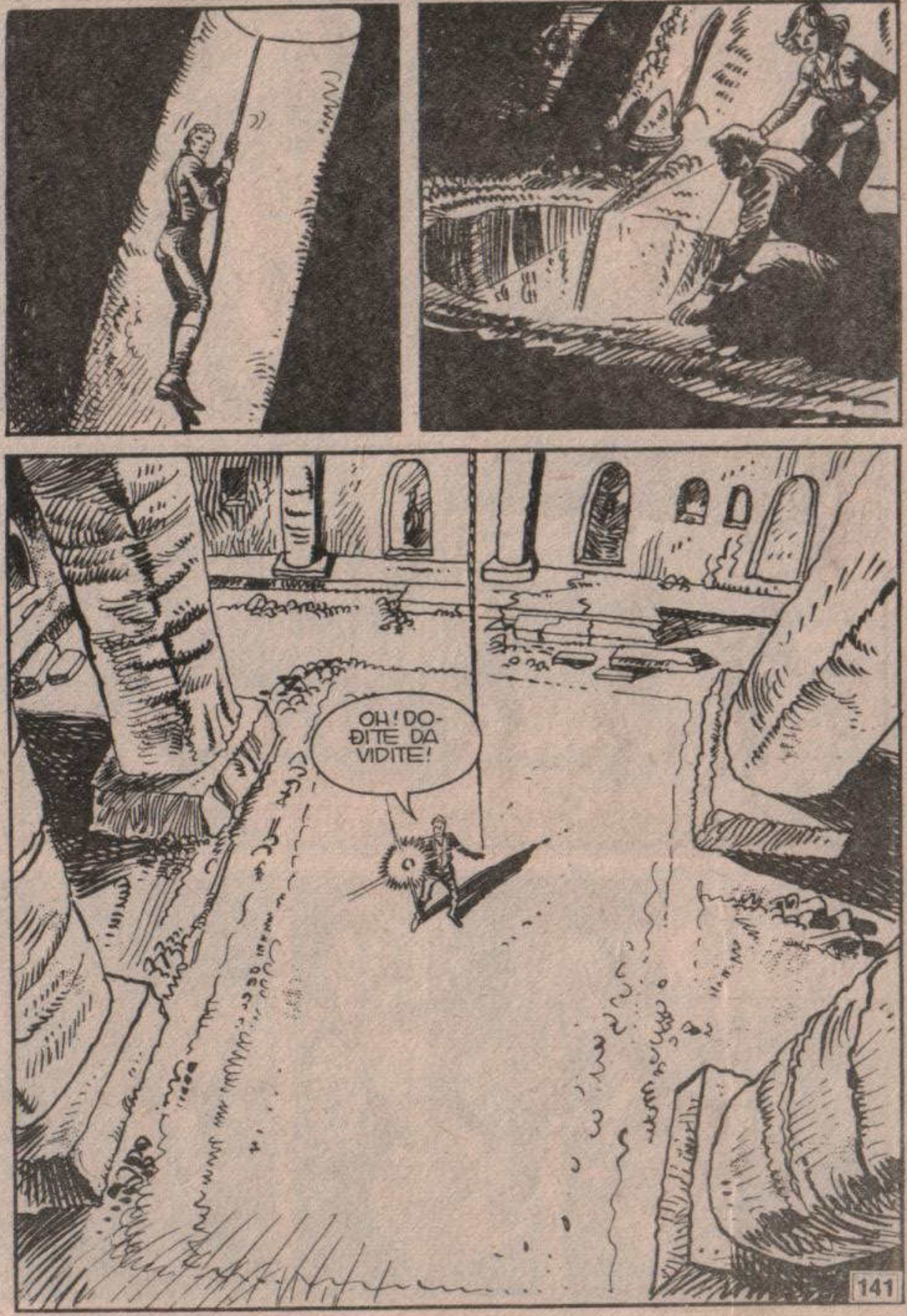
OH! DOĐITE DA VIDITE!

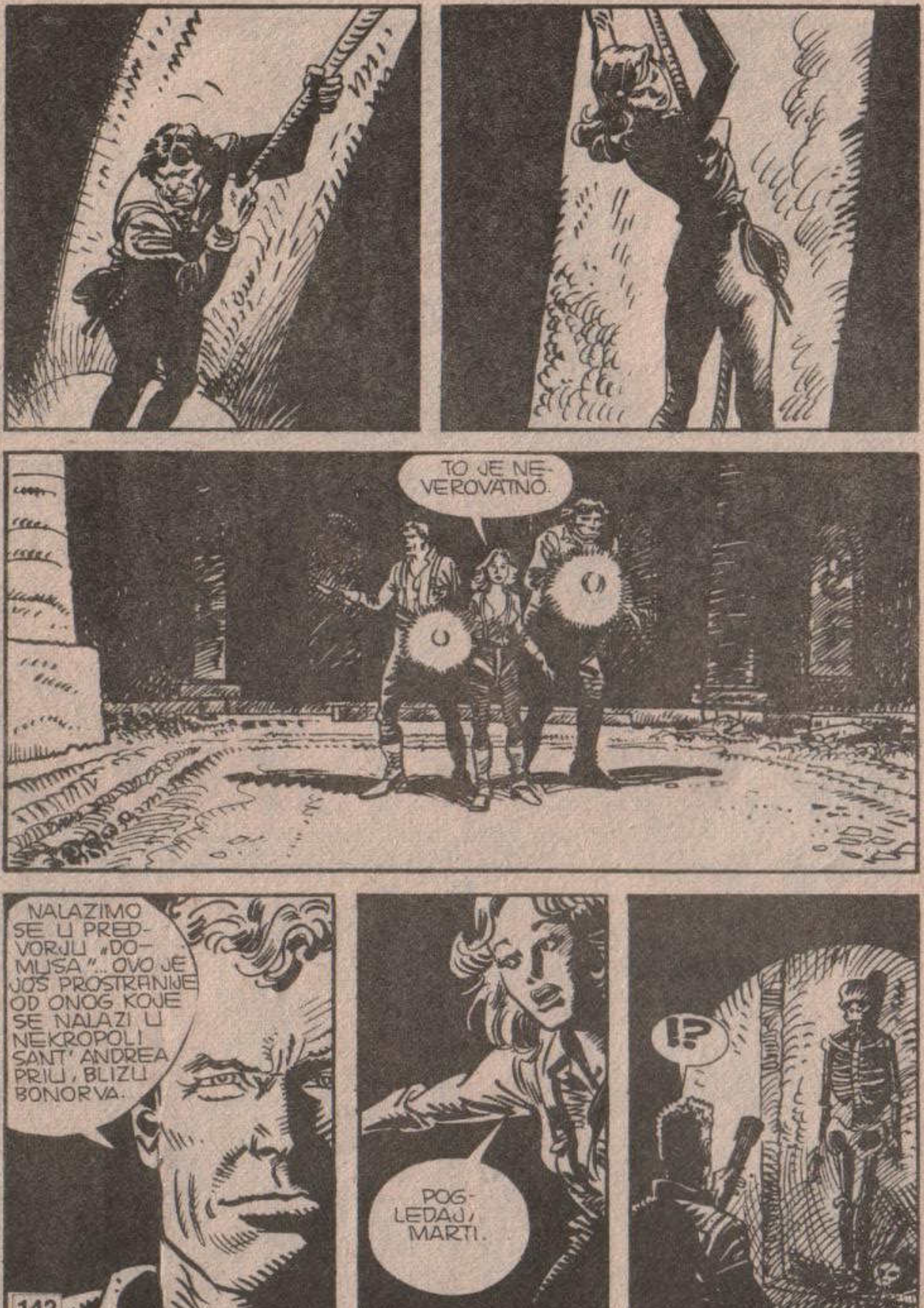
TO JE NEVEROVATNO.
NALAZIMO SE U PREDVORJU „DOMUSA“... OVO JE JOŠ PROSTRANIJE OD ONOG KOJE SE NALAZI U NEKROPOLI SANT' ANDREA PRIU, BLIZU BONORVA.
POGLEDAJ, MARTI.
!?

GROB... POKLOPAC JE SIGURNO SPAO...
...OVAJ JE, MEĐUTIM, JOŠ NETAKNUT. SLIČNI UKRASI NALAZE SE I NA BRDU ESU, U SULCISU.
MGRH
ŠTA JE TO? DAJ DA VIDIM...
NEVEROVATNO!

RGHRRR!
!
MORAM PRIZNATI DA ME OVO MESTO UŽASAVA.
PAZI DOBRO GDE STAJEŠ. NIMALO ME NE BI ČUDILO KAD BISMO NAIŠLI I NA NEKU ZAMKU.
NEKU ZAMKU?
TUMP
NEŠTO MALO DALJE, U HODNIKU, POJAVIO SE OTVOR U ZIDU...

...A POSLE NEKOLIKO TRENUTAKA...
...POLAKO, IZ NJEGA SE POKAZALA ČUDOVIŠNA NJUŠKA...
DOSAD JE SVE DOBRO... IZGLEDA DA SE HODNIK ŠIRI...
DOBRO, JAVA! POĐI PO DIJANU!
NEANDERTALAC SE BRZO UDALJIO.

OVDE SE VEĆ MOŽE DISATI. TO ME NAVODI NA POMISAO DA POSTOJE I DRUGI OTVORI. OVAJ KROZ KOJI SMO UŠLI NIJE DOVOLJAN DA...
HSSSSSSSSSSS...
?
SSSSSSS
SSS
STO MU GROMOVA!
ZMAJ! NIJE MOGUĆE!
ODVRATNO STVORENJE DUGO JE POSMATRALO PRIDOŠLICU.

NJEGOV POGLED PALIO JE MOZAK MARTIJA MISTERIJE!
AHHHHHHH
MO... MORAM UZETI ORUŽJE.
PROFESOROVE RUKE, ČITAVO NJEGOVO TELO, POSTALI SU TEŠKI KAO DA SU OD OLOVA.
NEPOMIČAN, SKORO SKAMENJEN, ARHEOLOG JE IŠČEKIVAO NAPAD, NE USPEVAJUĆI DA REAGUJE.
SSSSSSSSSSS
SSSSSSS... SSSS

HIPNOTIŠE ME.
MORAM ODVOJITI POGLED OD NJEGOVIH OČIJU... MORAM...
SNAŽNIM NAPOROM VOLJE, MISTERIJA JE USPEO DA POKRIJE LICE.
BIO JE TO POSLEDNJI ČAS JER, ISTOG TRENUTKA STVORENJE JE SKOČILO...
...SSS...SSSS
...PROMAŠIVŠI GA ZA NEKOLIKO CENTIMETARA!

STO MU GROMOVA!
MA KO DA JE, OVO BI TREBALO DA GA ZAUSTAVI.
Z-ZAP
Z-ZAP
POGOĐENA, ŽIVOTINJA SE TETURALA NEKOLIKO TRENUTAKA...
Z-ZAP
...ALI SE BRZO POVRATILA I PONOVO POJURILA NA MARTIJA.
SSSSSSSS
!

TUMP
SVIISSS!
NAPADI ČUDOVIŠTA PONAVLJALI SU SE JEDAN ZA DRUGIM!

Z-ZAP!
DO ĐAVOLA! OVA ZVER NIKAKO DA POSUSTANE!
ZAP!
JAVA!!
NE PRILAZI, DIJANA! POKUŠAJTE DA SE VRATITE!
ALI...
OVA PLOČA RANIJE NIJE BILA TU. MORA DA SE SPUSTILA KAD JE ČUDOVIŠTE IZAŠLO IZ SVOG SKROVIŠTA.

PUT JE ZATVOREN. OVOGA PUTA MI ZAISTA, NEMA SPASA.
SAD SE ZMAJ KRETAO SPORIJE, KAO DA JE SHVATIO DA MU ŽRTVA NE MOŽE UMAĆI.
PRE NEGO ŠTO JE NAPAO, MALO JE POČEKAO, IGRAJUĆI SE KAO MAČKA S MIŠOM.
NE SMEM GA GLEDATI... NE SMEM...
NE...

PONOVO, MOZAK MARTIJA MISTERIJE POČEO JE DA PEČE KAO DA GA PROBADAJU HILJADU IGALA.
AHHHH...
NOGE I RUKE SU MU OPET POSTALE TEŠKE KAO OD OLOVA.
SSSSSSSS...
S DRUGE STRANE PLOČE...
MORAŠ USPETI, JAVA... NE ZNAM ŠTA SE DEŠAVA, ALI MORAMO GA IZVUĆI ODATLE!
MORAŠ USPETI!

ČU ESNA SNAGA NEANDERTALCA...
RGHHR!
OH!...
IZNENADNA JAVINA I DIJANINA POJAVA ZA DELIĆ SEKUNDE JE SKRENULA PAŽNJU GMIZAVCA...
DOZVOLIVŠI MARTIJU DA PONOVO POČNE DA KONTROLIŠE SVOJE TELO...
NAPOLJE, MARTI! NAPOLJE!

POTOM JE JAVA SPUSTIO PLOČU...
...KOJA JE PALA SVOM TEŽINOM.
BOOOMM!
KAO POSLEDICA TOG UDARCA, MASA KAMENJA ODVOJILA SE OD TAVANICE...
KRAAK
...A ČUDOVIŠNA ŽIVOTINJA POJURILA JE KA SVOM SKLONIŠTU.
ALI, BILO JE PREKASNO. TONE STENA ZATRPALE SU JE ZAUVEK.
KRAŠŠ

OVO JE VEĆ DRUGI PUT DA SI MI SPASAO GLAVU, STARI MOJ.
ALI, NA ŽALOST, JOŠ SMO TAMO GDE SMO BILI. IMAM UTISAK DA JE HODNIK IZA PLOČE NAPUKNUT...
... A I DA NIJE TAKO, BOJIM SE DA S TOM ZVERI IMAMO VRLO MALO MOGUĆNOSTI DA SE SPASEMO.
ŠTA MISLIŠ DA JE TO, MARTI?
POJMA NEMAM. PO ČITAVOJ ITALIJI KRUŽE LEGENDE O GMIZAVCIMA KOJI SU U STANJU DA HIPNOTIŠU POGLEDOM.
MOŽDA JE I OVAJ, KOGA MI NAZIVAMO „ZMAJ" PREDSTAVNIK TIH LEGENDARNIH ŽIVOTINJA... NEKA NEPOZNATA VRSTA KOJU NEKO KORISTI S JASNO UTVRĐENIM CILJEM...
...DA ODBRANI PROLAZ OD NEŽELJENIH POSETILACA. ALI, ŠTA DA ŠTITI I KOGA?

SAD NAM NE OSTAJE NIŠTA DRUGO NEGO DA POKUŠAMO IZAĆI KROZ OSTALE HODNIKE. SAMO, IMAM PREDOSEĆAJ DA NIKUDA NE VODE.
JEDINI HODNIK KROZ KOJI SE MOŽE DOĆI DO IZLAZA MORA DA JE ONAJ KOJI ČUVA TAJ GMIZAVAC. OSTALI VEROVATNO VODE NIŠAMA U ZIDOVIMA.
NO, NIŠTA NAS NE STAJE DA POKUŠAMO. NAROČITO AKO NAM JE IZVESNO DA OVDE MOŽEMO DA ZAVRŠIMO KAO MIŠ U MIŠOLOVCI.
PREDVIĐANJA MARTINA MISTERIJE POKAZALA SU SE KAO TAČNA. PRVI HODNIK SE ZAVRŠAVAO VEĆ POSLE NEKOLIKO METARA...
...U JEDNOJ POLURAZORENOJ ĆELIJI.

DRUGI HODNIK JE, MEĐUTIM, VODIO DUBLJE...
TAMO VIDIM NEKE STEPENICE.
RGHR!
HMM...
MISLIM DA SE NALAZIMO U NOVOJ ĆELIJI, NEŠTO ŠIROJ OD OSTALIH... RAZGLEDAĆU ZIDOVE DA VIDIM IMA LI NA NJIMA NEKI OTVOR...

PROKLETSTVO!
KRAAK!
POD JE NAPUKAO, MARTI!

DA LI JE STRAŠNI GMIZAVAC ŽIV? HOĆE LI MARTI I NJEGOVI PRIJATELJI PRONAĆI IZLAZ IZ PODZEMLJA? POTRAŽITE ODGOVOR U SLEDEĆOJ SVESCI VANREDNOG „LUNOVOG MAGNUS STRIPA".

U SLEDEĆEM BROJU

VRAĆA SE ČOVEK KOJI JE KRIV ZA SMRT MARTIJEVOG OCA MARKA MISTERIJE. IZ AUSTRALIJSKIH PRAŠUMA POJAVLJUJE SE ZABORAVLJENO BIĆE, ČUDOVIŠTE IZ LEGENDE. POČINJE UŽASNI EKSPERIMENT KOJI MOŽE DA SPASE AUSTRALIJU OD OSVETE KUNDINGASA. . . TO, I JOŠ MNOGO UZBUDLJIVIH IZNENAĐENJA DONOSI EPIZODA

MOHA – MOHA